

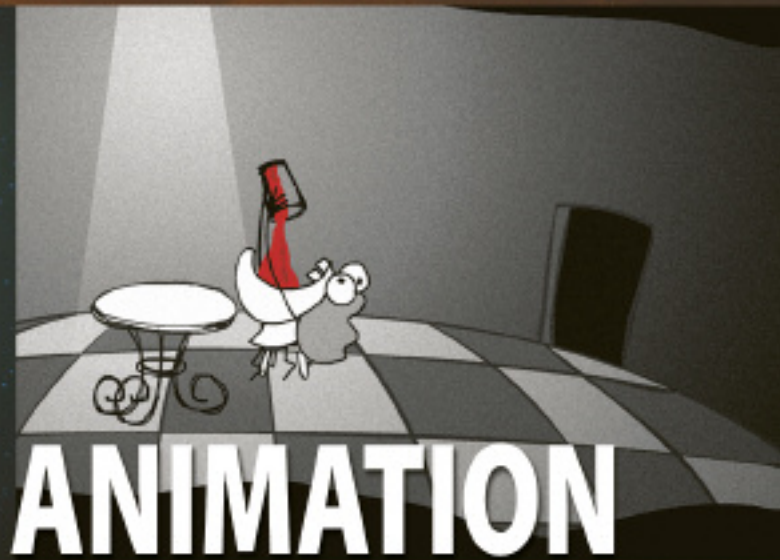
56ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1 ΠΛΑΝΟ

2015 #285

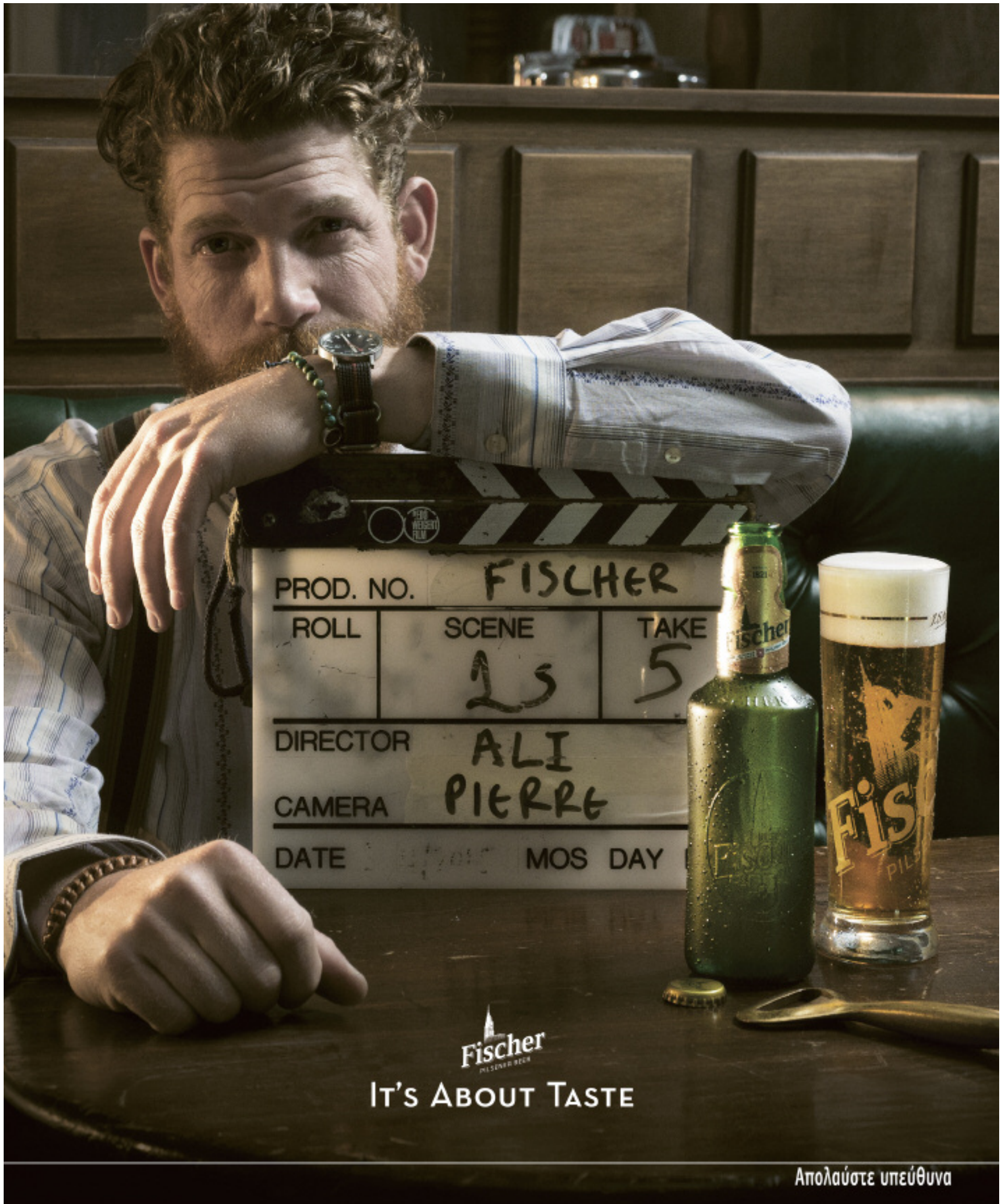
ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ

Σκηές από ορισμένες ελληνικές ταινίες κινούμενων σχεδίων, που δείχνουν μια τέχνη σε κίνηση. Από αριστερά προς τα δεξιά, από πάνω προς τα κάτω: Το κορίτσι στον τοίχο, Εκκρεμότητα, My Stuffed Granny, Modern Life, Bloody Mary, Δείπνο για λίγους, Mariza, Η γραμμή, Ismus

70 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ANIMATION

PROD. NO. FISCHER

ROLL	SCENE	TAKE
	23	5

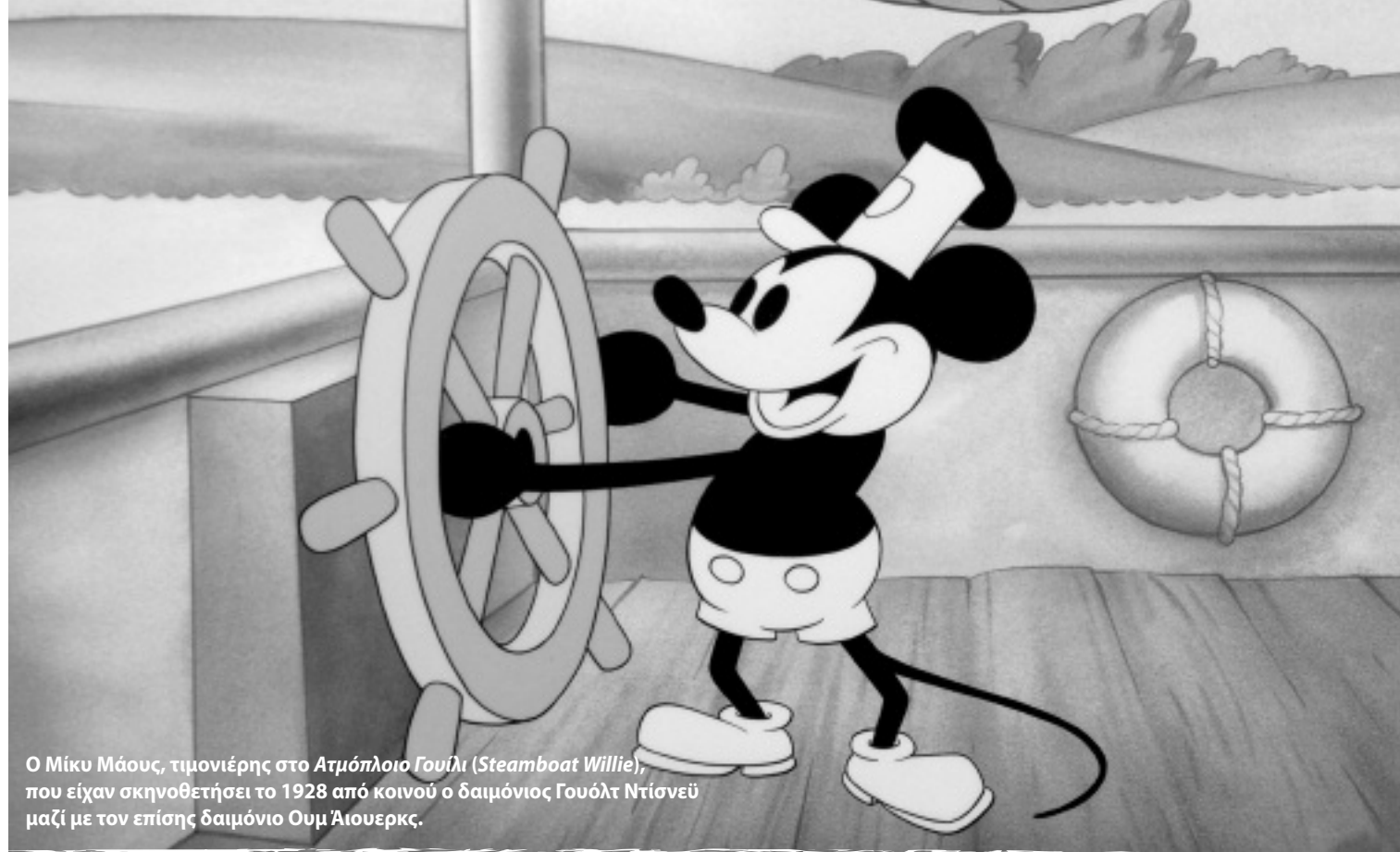
DIRECTOR ALI
CAMERA PIERRE

DATE 1/20/15 MOS DAY

IT'S ABOUT TASTE

Απολαύστε υπεύθυνα

Ο Μίκυ Μάους, τιμονιέρης στο *Ατμόπλοιο Γουίλι* (*Steamboat Willie*), που είχαν σκηνοθετήσει το 1928 από κοινού ο δαιμόνιος Γουόλτ Ντίσνεϋ μαζί με τον επίσης δαιμόνιο Ουμ Άιουερκς.

Η εφημερίδα του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Ειδική έκδοση για το 56ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

№ 285 [6/11/2015]

Διευθυντής σύνταξης: Ηλίας Κανέλλη
Αρχισυντάκτρια: Δήμητρα Νικολοπούλου
Συντονισμός ύλης: Γκέλυ Μαδεμλή
Σύνταξη: Ελένη Ανδρουτσόπουλου, Δημήτρης Κερκινός, Αλεξάνδρα Κόλια, Γιώργος Κρασσακόπουλος, Μαρία Παπαδάκη, Αγγελική Πέτρου, Θάνος Σταυρόπουλος, Βασίλης Τερζόπουλος

Φωτογράφος: Βασίλης Βερβερίδης (MOTIONTEAM)

Εκτύπωση: ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Δημήτρης Ετιπίδης

Ο διευθυντής σύνταξης, η αρχισυντάκτρια και οι συντάκτες της εφημερίδας του Φεστιβάλ εργάζονται χωρίς αμοιβή.

EDITORIAL του Ηλία Κανέλλη

Στην εποχή του Ίντερνετ

Όταν ήμουν παιδί, η γιαγιά η Μέλπω (από το Μελπομένη), μεγαλωμένη στο Σικάγο που έκανε το λάθος να επιστρέψει μεταπολεμικά στην Ελλάδα, μιλούσε με θαυμασμό για το πρώτο καρτούν με τον Μίκυ Μάους, το *Ατμόπλοιο*. Παίζανε ζώα κι έκαναν σαν άνθρωποι. Η γιαγιά η Μέλπω είχε γεννηθεί στις 18 Νοεμβρίου 1918, ή τουλάχιστον τότε την είχαν δηλώσει, ακριβώς δέκα χρόνια δηλαδή πριν από την κυκλοφορία του καρτούν χάρη στο οποίο χτίστηκε η ντισνεϊκή αυτοκρατορία. Και πάντα αφηγούνταν με έναν παιδικό ενθουσιασμό τις αστείες περιπέτειες του Μίκυ και του Μαύρου Πιτ πάνω σε ένα πλοιάριο, δυο χαρακτήρων που, τότε, χρόνια πριν κυριαρχήσει στην κουλτούρα των καρτούν και των κόμικς η πολιτική ορθότητα (και ο μακαρθικός εμπνεύσεως λογοκριτικός Κώδικας των Κόμικς), ήταν και μοθηροί και έτοιμοι για το χειρότερο, έμοιαζαν δηλαδή περισσότερο με ανθρώπους παρά με ζώα.

Περίμενα χρόνια να δω το *Ατμόπλοιο Γουίλι*, και τα κατάφερα μόνο την εποχή του γρήγορου Ίντερνετ, την εποχή του youtube. Είδα κι άλλον Ντίσνεϋ, και πολλά καρτούν της Warner (μου αρέσουν αυτά με τον Μπαγκς Μπάνι και εκείνα με το Κογιότ), παρακολούθησα και τις εξελίξεις τα τελευταία χρόνια. Το animation, το σινεμά εμπύχωσης όπως το λέγαμε όταν είμαστε μικροί, κάνει παντού θαύματα. Προσωπικώς, πάντως, σταθερά οπαδός ορισμένων οδοσημάτων της μαζικής κουλτούρας, όπως η κουλτούρα του Ντίσνεϋ (ενδεχομένως σε πείσμα ιδεολογιών που τον αποκηρύσσουν ως «αντιδραστικό»), ζήλευα που δεν μπορούσε η μικρή Ελλάδα να κάνει μια ανάλογη εμβέλεια επένδυση. Τι της έλειπε; Για την αμερικανική ενδοχώρα, για χωριάτικες και μικροαστικές κοινωνίες μιλούσαν τα κόμικς του Ντίσνεϋ. Γιατί ενώ εκείνοι έκαναν «παπάδες», εμείς βαυκαλιζόμασταν πόσο σπουδαίοι είμαστε κι ύστερα αρχίσαμε και να

πλακωνόμαστε μεταξύ μας, ποιανού η ιδεολογία ήταν η καλύτερη; Εν πάση περιπτώσει, οι δεκαετίες του 1960 και του 1970, όσοι γοητευόμασταν στα επίκαιρα του σινεμά με τα Μίκυ Μάους, πλήτταμε αφόρητα την 28η Οκτωβρίου, όταν, συχνά, οι δάσκαλοι μας μάς υπεδείκνυαν να είμαστε εθνικά περήφανοι, επειδή με το τίποτα ο Σταμάτης Πολενάκης έκανε το πρώτο ελληνικό πατριωτικό καρτούν, που έδειχνε πώς οι Έλληνες νίκησαν στο μέτωπο της Αλβανίας την Ιταλία. ΟΚ, ωραίο ασπρόμαυρο ήταν, είχε πολλή δουλειά, δεν είναι εύκολο να σχεδιάζεις καρέ καρέ τη δράση, αλλά μέχρι να εμφανιστεί ένας άλλος σκαπανέας του κινούμενου σχεδίου, ο Ιορδάνης Αναϊνάδης, από βρέφη είχαμε βγάλει μουστάκια κι είχαν ασπρίσει κιάλας. Και στο μεταξύ, κυκλοφορούσαν, κατά καιρούς, διάφορες φιλόδοξες φήμες. Ότι ο Παντεχνής, ένα κόμικς με επίκεντρο το Βυζάντιο που ήθελε να μοιάσει στον Αστεριξ, θα γινόταν ταινία που θα έσπαγε ταμεία στα διεθνή μποξ όφικς... Ότι, αργότερα, ο Νίκος Βεργίτης, οργανωμένα και με μπάτζετ, με τον Πλάτωνα και την Πανδώρα, θα μπορούσαν να κερδίσουν την Ευρώπη... Τίποτα απ' όλα αυτά, βεβαίως, δεν άνησε ματαίως. Και όλα τα έλυσε η εποχή του Ίντερνετ. Αίφνης, στην εποχή μας, όσοι κάνουν καρτούν έχουν σπουδαίους συμμάχους, τις δυνατότητες των υπολογιστών. Από και πέρα, φυσικά, πάντα παίζει ρόλο αν έχεις κάτι να πεις και πώς θα το πεις.

Και όπως αποδεικνύεται, με συναίσθηση του μεγέθους μας και των δυνατοτήτων μας, οι Έλληνες καρτουνίστες έχουν πολλά να πουν, και ξέρουν πώς να το πουν. Ο πλούτος καλλιτεχνικών εκφράσεων που προβάλλονται συγκεντρωμένες στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης το αποδεικνύει. Αν ζούσε η γιαγιά η Μέλπω, θα μπορούσε να ξαναενθουσιαστεί και να ξαναμαγευτεί, όπως με τον Μίκυ τιμονιέρη.

@filmfestivalgr
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΟ TWITTER

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΪΠΙΔΗΣ

Ποια είναι η θέση ενός κινηματογραφικού φεστιβάλ σήμερα, σε μια κοινωνία γεμάτη ανεπίλυτα προβλήματα; Ο διευθυντής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης Δημήτρης Εϊπίδης έχει την απάντηση και μας εξηγεί πως η 56η διοργάνωση έχει τα πόδια της στηριγμένα γερά στο παρόν, αλλά το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον.

ΤΟ ΣΙΝΕΜΑ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

Για το προφίλ του Φεστιβάλ

Το Φεστιβάλ είναι σταθερά προσανατολισμένο στον ανεξάρτητο κινηματογράφο, στους σκηνοθέτες και στις ταινίες που ανανεώνουν το μέσο σε επίπεδο αισθητικό, ενώ ταυτόχρονα προβάλλουν κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα. Αυτό το σινεμά που αντιστέκεται στις επιταγές της εμπορικότητας, χρειάζεται τη στήριξή μας και οι δημιουργοί που τον υπηρετούν έχουν ανάγκη τα φεστιβάλ, τους κατεχορήν χώρους όπου μπορούν να αρθρώσουν τη φωνή τους. Φέτος στη διοργάνωση θα προβληθούν 200 μεγάλου και μικρού μήκους ταινίες από 53 χώρες, που εκφράζουν όλες τις εκφάνσεις του παγκόσμιου ανεξάρτητου κινηματογράφου, των ρευμάτων και των τάσεών του.

Για το διεθνές διαγωνιστικό

Συνολικά 15 ταινίες από όλο τον κόσμο θα διεκδικήσουν φέτος τα βραβεία του διεθνούς διαγωνιστικού τμήματος. Από το Μεξικό και την Κολομβία, έως την Ιρλανδία, την Ισλανδία και φυσικά την Ελλάδα, οι πρωτοεμφανιζόμενοι σκηνοθέτες δεν διστάζουν να αντιμετωπίσουν δύσκολα θέματα, όπως οι εύθραυστες οικογενειακές σχέσεις, η ενηλικίωση, τα λάθη του παρελθόντος και οι κοινωνικές αδικίες. Ως αποτέλεσμα, μας προσφέρουν ταινίες απρόβλεπτες θεματικά και εξαιρετικές καλλιτεχνικά. Η ματιά τους

είναι τολμηρή και φρέσκια. Το κοινό οφείλει να τους ανακαλύψει.

Για τους Ανοιχτούς Ορίζοντες και τις Ειδικές Προβολές

Εξερευνούμε και ανακαλύπτουμε ανήσυχους, πρωτοπόρους σκηνοθέτες, που μας προσκαλούν να πάμε ένα βήμα πιο πέρα. Ανάμεσά τους και γνωστοί καταξιωμένοι δημιουργοί όπως οι Αλεξάντρ Σοκούροφ, Απιτσαπόνγκ Βιρασέτακουν, Τζαφάρ Παναχί, Κορνέλιου Πορουμπόιου, Χιροκάζου Κόρε-έντα και Ναόμι Καουάσε. Οι θεατές θα έχουν την ευκαιρία να δουν πρώτοι στην Ελλάδα ταινίες που έχουν ξεχωρίσει διεθνώς και έχουν τιμηθεί με βραβεία στα μεγαλύτερα φεστιβάλ. Και φυσικά, για όσους αγαπούν το πιο ριζοσπαστικό σινεμά, η ενότητα «Ρεύματα» παρουσιάζει φιλμ με ιδιαίτερη κινηματογραφική γλώσσα.

Για τις ελληνικές ταινίες

Φέτος είναι δυναμική η παρουσία του ελληνικού κινηματογράφου στο φεστιβάλ. Προβάλλονται συνολικά 20 ταινίες πρόσφατης παραγωγής, οι 14 από αυτές σε πρεμιέρα, ένας μεγάλος αριθμός ταινιών που εκφράζει τη φόρα των Ελλήνων σκηνοθετών. Επιπλέον, γιορτάζουμε τα 70 χρόνια ελληνικού κινουμένου σχεδίου κι είναι μια ευκαιρία να ριξουμε μια ματιά στη διαχρονική εξέλιξη του είδους στη χώρα μας. Τέλος, τιμούμε και τη δη-

μιουργική πορεία 60 χρόνων του κινηματογραφιστή Νίκου Καβουκίδη στο ελληνικό σινεμά.

Για τα αφιερώματα σε δημιουργούς

Με χαρά υποδεχόμαστε φέτος στη διοργάνωση δύο σκηνοθέτες που υπηρετούν το σινεμά με προσήλωση και αγάπη, προσφέροντάς μας ένα πολύ προσωπικό σινεμά, πλούσιο σε θεματολογία, ύφος, ανατρεπτική διάθεση και αξιομνημόνευτους χαρακτήρες. Ο Γάλλος Αρνό Ντεπλεσέν θα βρίσκεται κοντά μας στη Θεσσαλονίκη με αφορμή το αφιέρωμα στο έργο του. Μάλιστα, η τελευταία του ταινία με τίτλο *Τα χρυσά μας χρόνια*, ένας ύμνος στη νεότητα, θα είναι και η ταινία λήξης της 56ης διοργάνωσης. Επιπλέον ο Ντεπλεσέν θα δώσει ένα masterclass το Σάββατο 14 Νοεμβρίου και θα μοιραστεί με το κοινό τα μυστικά της τέχνης του. Μαζί μας θα βρίσκεται στο φεστιβάλ και ο Ρουμάνος σκηνοθέτης Μίρτσεα Ντανελιούκ, ένας δημιουργός που έχει επηρεάσει σημαντικά τις νεότερες γενιές κινηματογραφιστών στη Ρουμανία. Οι ταινίες του, που κατάφεραν να αποφύγουν τη λογοκρισία στη χώρα του και να σχολιάσουν με υπαινικτικό τρόπο τα κακώς κείμενα της εξουσίας, παραμένουν σχετικά άγνωστες εκτός ρουμανικών συνόρων και χαίρομαστε που θα τις ανακαλύψει το ελληνικό κοινό. Τέλος, φέτος συστήνουμε στους θεατές νέους Αυστριακούς σκηνοθέτες,

οι οποίοι με ρεαλιστική διάθεση καταγράφουν όψεις της σύγχρονης κοινωνίας με όλες τις αντιφάσεις της.

Για τις φετινές «Ματιές στα Βαλκάνια»

Οι ταινίες του τμήματος «Ματιές στα Βαλκάνια» μιλούν με ειλικρίνεια για τα όσα συμβαίνουν στα Βαλκάνια, για τα τραύματα του παρελθόντος, για τις ελπίδες και τις προσδοκίες των νέων ανθρώπων σ' ένα τοπίο που αλλάζει διαρκώς. Ειδικότερα φέτος, αρκετές από τις ταινίες υπογράφονται από γυναίκες σκηνοθέτριες που φέρνουν στο προσκήνιο σημαντικά κοινωνικά ζητήματα, όπως η χειραφέτηση των γυναικών, η καταπίεση, αλλά και η σύγκρουση της παράδοσης με τις νέες αντιλήψεις για τη ζωή.

Για τις αναπτυξιακές δράσεις της Αγοράς

Μακριά από τα φώτα και τις αίθουσες, στην Αγορά του φεστιβάλ γίνεται, και φέτος, όπως κάθε χρόνο, μια γόνιμη ζύμωση, απ' την οποία προκύπτει το σινεμά του αύριο. Καταξιωμένοι επαγγελματίες του οπτικοακουστικού χώρου απ' όλο τον κόσμο έρχονται σ' επαφή με τους σκηνοθέτες και τους βοηθούν έμπρακτα να ολοκληρώσουν τα επόμενα κινηματογραφικά τους σχέδια. Μέσα σ' αυτό το κλίμα συνεργασίας, πολλές ταινίες βρίσκουν συμπαραγωγούς και, φυσικά, το δρόμο τους προς την αίθουσα.

Στο διεθνές διαγωνιστικό πρόγραμμα διασταυρώνουν τα ξίφη νέοι σκηνοθέτες απ' όλο τον κόσμο, με την πρώτη ή τη δεύτερη ταινία τους. Στόχος, όπως πάντα, να είναι οι σταρ της επόμενης μέρας.

Ο κανόνας του «όπλου του Τσέχωφ» λέει πως αν εισάγεις στην πρώτη πράξη ενός δράματος ένα όπλο, τότε μέχρι την τρίτη θα πρέπει να έχεις κι έναν πυροβολισμό. Ο ταλαντούχος Μεξικανός που έμαθε σινεμά δίπλα στον Αρτούρο Ρίπσταϊν, έναν από τους μεγαλύτερους εν ζωή σκηνοθέτες και πατέρα του, φαίνεται να έχει άλλη γνώμη για τους κανόνες. Το ντεμπούτο του απέσπασε το βραβείο πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη στην τελευταία Μπερλινάλε.

Συνέντευξη στη **Δήμητρα Νικολοπούλου**

Απολύτως. Δεν ήθελα να κάνω ένα φιλμ που θα υποτιμά ή θα απλουστεύει ένα δύσκολο θέμα. Ήθελα να αποφύγω τα κλισέ στα οποία συχνά καταφεύγουν οι ταινίες. Το κοινό είναι πλέον μουδιασμένο απέναντι στη βία. Έχει συνηθίσει στις σφαίρες που πέφτουν βροχή στη μεγάλη οθόνη. Εγώ ήθελα να ταρακουνήσω τους θεατές. Πιστεύω ότι μία ή δύο ειλικρινείς σκηνές βίας είναι δραματουργικά πιο αποτελεσματικές απ' την ακατάπαυστη βία στην οποία έχουμε συνηθίσει.

Το φιλμ μοιάζει να χωρίζεται στα δύο: Το πρώτο μέρος παρουσιάζει το λαθρεμπόριο όπλων στα σύνορα ΗΠΑ-Μεξικού, ενώ το δεύτερο μέρος ξετυλίγεται μέσα από μια απροσδόκητη ταινία δρόμου. Τι σας οδήγησε σ' αυτήν τη δομή;

Προσπαθώντας να ξεφύγω απ' τους συνηθισμένους τρόπους αφήγησης, αποφάσισα να χτίσω την ιστορία έτσι ώστε να μην είναι προβλέψιμη. Στο φιλμ οι χαρακτήρες συ-

στήνονται, αλλά και απομακρύνονται από τη δράση με βίαιο τρόπο. Όπως συμβαίνει πολλές φορές και στη ζωή. Η καρδιά της ιστορίας είναι στ' αλήθεια η σχέση μεταξύ του Ρούμπιο και του Χάρις, και για να εξελιχθεί θα πρέπει να περάσουν πολλά. Γι' αυτό η ταινία μοιάζει να χωρίζεται στα δύο.

Θα μπορούσατε να μοιραστείτε μαζί μας δυο λόγια για την έρευνά σας στο θέμα; Έμαθα όσα περισσότερα μπορούσα για το λαθρεμπόριο όπλων, αλλά και για τη ζωή στα σύνορα Μεξικού-ΗΠΑ. Επισκέφθηκα την περιοχή πολλές φορές και συναντήθηκα με ειδικούς πράκτορες, συνοριοφύλακες, πωλητές και αγοραστές όπλων. Ακολούθησα την εξέλιξη μιας επιχείρησης με καταστροφικά αποτελέσματα. Όλοι τους διάβασαν το σενάριο και μου έδωσαν πρόσβαση στη ζωή τους, καθώς κατάλαβαν ότι προσπάθησα να παρουσιάσω τις καταστάσεις όσο πιο αντικειμενικά και ρεαλιστικά μπορούσα. Αυτή η προσέγγισή μου άνοιξε πολλές πόρτες.

Εστιάζετε στη σχέση ενός παράνομου διακινητή όπλων μ' έναν ντετέκτιβ και στο ένστικτο για επιβίωση που τους ενώνει. Τελικά τα 600 μίλια μιλούν για όσα μας χωρίζουν ή για όσα μας ενώνουν παρά τις προφανείς μας διαφορές;

Το φιλμ μιλά και για τα δύο: Για τις διαφορές μας, αλλά και τα κοινά μας χαρακτηριστικά. Οι δυο κεντρικοί χαρακτήρες είναι σε πολλά σημεία ο ένας το αντίθετο του άλλου. Ο αφελής παρορμητικός νέος που κατάγεται από μια φτωχή επαρχία και ο Αμερικανός βετεράνος αστυνομικός. Ζουν σε διαφορετικούς κόσμους, στις δύο αντίπαλες πλευρές του νό-

μου και, τελικά, τους ενώνει η ανάγκη για επιβίωση. Η ταινία αποτελεί παράλληλα μια καταγραφή της κατάστασης στα σύνορα Μεξικού και ΗΠΑ. Αυτές οι δύο χώρες μισούν η μία την άλλη, αγαπούν η μία την άλλη, χρειάζονται η μία την άλλη. Μια περίπλοκη σχέση για δύο κράτη που βιώνουν διαφορετικές πραγματικότητες, η οποία γίνεται ακόμα πιο μπερδεμένη όταν μιλάμε για παράνομη διακίνηση όπλων.

Στην ταινία υπάρχουν πολλά όπλα, αλλά ελάχιστοι πυροβολισμοί. Ήταν συνειδητή αυτή η επιλογή;

ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΙΟΥ

Κάπου σε μια απόμακρη αγροτική κοινωνία στο βόρειο άκρο της Ευρώπης, δύο αδέρφια που μένουν σε γειτονικές φάρμες αλλά έχουν κόψει και την καλημέρα έρχονται αναγκαστικά σ' επαφή όταν μια ασθένεια προσβάλλει ένα κριάρι και απειλεί όλη τους τη ζωή. Ο σκηνοθέτης της ταινίας συλλαμβάνει με το φακό του αρχετυπικές εικόνες της χώρας καταγωγής του, για να μιλήσει για ένα θέμα που δεν γνωρίζει εντοπιότητα.

Συνέντευξη στη **Δήμητρα Νικολοπούλου**

Διάβασα πως οι ρίζες σας και οι δεσμοί σας με την ισλανδική επαρχία σας οδήγησαν σ' αυτή την ιστορία. Κατά πόσο έχουν αλλάξει με τα χρόνια οι παραδόσεις

και ο τρόπος ζωής που απεικονίζετε;

Δεν έχουν αλλάξει πάρα πολύ. Σ' αυτές τις περιοχές, οι άνθρωποι στηρίζονται στα ζώα τους. Ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές στον ισλανδικό Βορρά και συντηρούν τις παραδόσεις τους. Είναι είτε αγρότες, είτε κτηνοτρόφοι ή ψαράδες. Η εικόνα δεν έχει αλλάξει εδώ και πολλά χρόνια, απ' όταν ήμουν μικρός. Η ιστορία μου βασίζεται κατά πολύ σε προσωπικές εμπειρίες, καθώς οι γονείς μου μεγάλωσαν στην επαρχία, όπου και με έστειλαν τα καλοκαίρια μέχρι και τα 17 μου. Έμαθα από κοντά τους ανθρώπους, τις ιστορίες, τις ανάγκες τους.

Νιώθει κανείς πως η ταινία σας είναι γεμάτη από τη σκανδιναβική ψυχή. Έχει καρδιά, συναίσθημα, χιούμορ, δυνατούς χαρακτήρες και μια μοναδική σχέση ανθρώπου-φύσης. Είναι αυτά τα χαρακτηριστικά αντιπροσωπευτικά των Σκανδιναβών;

Οι Ισλανδοί διεκδικούν πολύ έντονα την αυτονομία τους. Είναι πεισματάρηδες, θέλουν

Γκρίμουρ Χακόναρσον

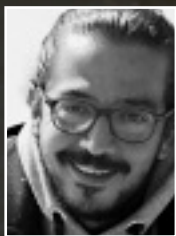
ΔΕΣΜΟΙ ΑΙΜΑΤΟΣ

να στέκονται στα πόδια τους και είναι δύσπιστοι σε οτιδήποτε έρχεται απ' έξω. Όσο για το χιούμορ, οι Ισλανδοί είναι διάσημοι για το μαύρο χιούμορ τους. Έχουμε έναν όρο, λέμε «gálgahtor», το οποίο μεταφράζεται ως μακάβριο χιούμορ. Κοροϊδεύουμε κάτι σοβαρό, πρόκειται για ένα στοιχείο που υπάρχει και σε άλλες σκανδιναβικές χώρες.

Τελικά, πέρα απ' την ιστορία δυο αδερ-

φών και τη σχέση τους με τα κριάρια τους, για τι μιλά η ταινία σας;

Η ιστορία δεν έχει γεωγραφικούς περιορισμούς. Μας αφορά όλους. Όλοι μας έχουμε κάποια διαφορά με ανθρώπους της οικογένειάς μας, με κάποιον δικό μας. Επιπλέον μέσα από την ταινία, κάποιος θα πάρουν μια εικόνα του ισλανδικού τοπίου, των κατοίκων του και του τρόπου ζωής σ' αυτό το μέρος του πλανήτη.

Τόλγκα Καρασελίκ
ΚΙΣΣΟΣ

ΣΕ ΒΑΘΙΑ ΝΕΡΑ

Η ταινία σας απεικονίζει τις σχέσεις του πληρώματος του πλοίου – σχέσεις ιεραρχίας και εξουσίας. Πρόκειται για μια πολιτική αλληγορία για την κοινωνία μας;

Ενώ έγραφα το σενάριο είχα μία μόνο σκέψη στο μυαλό μου: τι σημαίνει για τον επικεφαλής στην ιεραρχία να συνεχίζει ν' ακολουθεί ένα αλληγορικό αφήγημα για την παρούσα τάξη πραγμάτων, όταν ξέρει πια ότι αυτό είναι άχρηστο; Ένα πλοίο που δεν κινείται δεν είναι πια πλοίο. Επομένως, τι κάνουμε με τον καπετάνιο του; Αναρωτήθηκα για ακριβώς αυτό το πράγμα βλέποντας την πολιτική κατάσταση στη χώρα μου, καθώς και στην Ευρώπη. Είναι ένα ερώτημα που πιστεύω πως

θα διατυπώνουμε ολοένα και πιο συχνά στο κοντινό μέλλον.

Η ταινία διαθέτει έντονο το στοιχείο του υπερφυσικού. Για ποιους λόγους επιλέξατε να το εντάξετε σε μια ρεαλιστική ιστορία; Αυτό ίσχυε και στην πρώτη μεγάλη μου ταινία με τίτλο *Διόδια* (σ.σ. προβλήθηκε στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα του 52ου Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης), είναι μέρος του σκηνοθετικού μου ύφους. Στις μικρού μήκους ταινίες μου, οι υπερφυσικές πινελιές ήταν ακόμη πιο έντονες. Υποθέτω ότι μου αρέσει να αφηγούμαι τις ιστορίες μου μ' αυτόν τον τρόπο. Μου αρέσει η μαγεία να πιάνει σκόνη

Ένας μεγάλος θαυμαστής της «ναυτικής» λογοτεχνίας, αντλεί την έμπνευσή του από την *Μπαλάντα του γέρου ναυτικού* του Σάμιουελ Τέιλορ Κόλριτζ, κάνει μια ταινία που εκτυλίσσεται εξ ολοκλήρου πάνω σ' ένα πλοίο αποκλεισμένο στα διεθνή ύδατα, και φτιάχνει μια πολιτική αλληγορία για τη χώρα του και για την Ευρώπη, αυτήν τη διαρκή σχέση έλξης-απώθησης.

Συνέντευξη στην **Αλεξάνδρα Κόλια**

και η σκόνη να έχει λίγη μαγεία. Ο μαγικός ρεαλισμός είναι κοντά σε μένα, καθώς δεν έχει να κάνει μόνο με το νόημα των πραγμάτων, αλλά μπορεί να προκαλέσει συναισθήματα, και μάλιστα σε προσωπικό επίπεδο. Για μένα, το να εκλογικεύουμε τα πάντα είναι μια αρρώστια που πρέπει να πολεμήσουμε, γιατί σκοτώνει το συναίσθημα. Θεωρώ ότι ο πιο επιτυχημένος τρόπος για να χρησιμοποιήσει κανείς το υπερφυσικό στοιχείο στο σινεμά είναι ο εξής: θα πρέπει, αν το αφαιρέσεις από την ταινία, να λείπει στον θεατή της ή, αν το προσθέσεις στην ταινία, να μην είναι το μόνο πράγμα που θα σκέφτεται ο θεατής.

Ο Κισσός είναι η δεύτερη ταινία σας που προβάλλεται στο Διεθνές Διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Τι σημαίνουν για εσάς τα φεστιβάλ;

Όπως και οι άνθρωποι, έτσι και κάθε φεστιβάλ είναι διαφορετικό, οπότε δεν μπορώ να απαντήσω γενικά σε αυτή την ερώτηση. Αυτό που έμαθα πάντως, είναι ότι τα φεστι-

βάλ δεν έχουν σχέση με το να κάνεις ταινίες. Στα φεστιβάλ δεν μου αρέσει να έχω κοινωνικές επαφές με άλλους σκηνοθέτες ή παραγωγούς και κυρίως με κριτικούς. Όμως υπάρχουν κι άλλοι άνθρωποι που γνωρίζεις στα φεστιβάλ και τους εκτιμάς, όπως για παράδειγμα ο Δημήτρης Εϊπίδης, ο οποίος για εμένα είναι ένας από αυτούς τους ανθρώπους. Μέσα από τέτοιες συναναστροφές παίρνεις πίσω την ενέργεια που σου έχουν πάρει τα φεστιβάλ, και μάλιστα πολλαπλασιασμένη. Επίσης, το ίδιο ισχύει φυσικά και για το κοινό, η ανταλλαγή ενέργειας που ανέφερα προηγουμένως εξαρτάται κυρίως από αυτό. Λατρεύω τη Θεσσαλονίκη και το Φεστιβάλ της. Αυτή τη στιγμή θα έπρεπε να γράφω το επόμενο σενάριό μου, το οποίο δουλεύω εδώ και κάποιο καιρό. Αποφάσισα να κλειδωθώ σπίτι μου και να μην πάω πουθενά για να το κάνω, όμως η αλήθεια είναι ότι πάντα δέχομαι να με «αποπλανά» η Θεσσαλονίκη, οπότε θα είμαι και φέτος στο Φεστιβάλ.

ΩΡΑΙΑ ΣΑΝ ΕΦΗΒΗ

Μίκα Μαγκί

ΖΩΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

Με ποιο τρόπο σας ενέπνευσαν οι προσωπικές μνήμες και τα βιώματα από το Σαν Αντόνιο του Τέξας και πώς ήταν η επιστροφή σας –ως σκηνοθέτρια– στον τόπο καταγωγής σας;

Σε προσωπικό επίπεδο, ήταν αποφασιστική για μένα η συνειδητοποίηση πως αυτά τα γεγονότα που στο παρελθόν σάρωσαν τη ζωή μου σαν παλιρροϊκό κύμα δεν ήταν στην πραγματικότητα δικά μου, αλλά ανήκαν σε μια μεγαλύτερη ιστορία έξω από μένα – έτσι αποφάσισα να επιστρέψω και να αφηγηθώ αυτήν την ιστορία. Για να γυρίσω την ταινία, έκανα έρευνα σε διάφορες οργανώσεις υποστήριξης νέων σε κίνδυνο και συμμετείχα σε πολλές ομάδες συζητήσεων, όπου ουσιαστικά

άκουγα την ίδια μία και μοναδική ιστορία. Πρόκειται για κάτι που επαναλαμβάνεται συνεχώς κι έχει τη βάση του σε κοινωνικά αίτια, όχι μόνο ανάμεσα στους φτωχούς στο Σαν Αντόνιο, αλλά και σ' άλλες πόλεις. Ήταν ενδιαφέρον ν' ακούω αυτήν την ιστορία από τόσες διαφορετικές οπτικές και να χτίζω την πλοκή βάσει των κοινών τόπων αυτών των αφηγήσεων. Επίσης, απολάμβανα το ότι είχα τη δυνατότητα ν' αποτυπώσω εικόνες από την πόλη. Το Σαν Αντόνιο μπορεί να είναι κάπως σκληρό και απόμερο, αλλά είναι ένα πανέμορφο μέρος και μου λείπει πολύ.

Πώς ανακαλύψατε την πρωταγωνίστριά σας και τους υπόλοιπους επαγγελματίες

Κάποιοι αποκαλούν την κοινωνία «ζούγκλα», γιατί –λένε πως– νιώθουν μόνοι. Άλλοι μένουν εγκλωβισμένοι στο κλουβί τους και βλέπουν τον έξω κόσμο σαν ζωολογικό κήπο. Όποια κι αν είναι η σχέση της με τους ανθρώπους και τ' άλλα ζώα, η ηρωίδα της πρώτης ταινίας μιας Αμερικανίδας που ζει στο Βερολίνο αντιμετωπίζει τα βάρη της ενηλικίωσης ισορροπώντας ανάμεσα στα αρχέγονα ένστικτα και στην τετράγωνη λογική.

Συνέντευξη στην **Αλεξάνδρα Κόλια**

και ερασιτέχνες ηθοποιούς της ταινίας;

Όλοι οι νεαροί ηθοποιοί, συμπεριλαμβανομένης και της Ντέβον Κέλερ, ήξεραν αρκετά καλά από πού προέρχονταν οι χαρακτήρες τους. Είδα για πρώτη φορά τη Ντέβον σε μια επίδειξη μόδας στο παλιό μου σχολείο, όπου αναζητούσα ηθοποιούς. Εκείνη ήταν στο κοινό και, όταν την κοίταξα, απλώς ήξερα ότι ήταν η πρωταγωνίστριά μου. Ωστόσο, μου πήρε περίπου δύο μήνες για να την πείσω να έρθει στο κάστινγκ (τόσο την ίδια, όσο και τη μητέρα της). Δουλέψαμε περνώντας αρκετό χρόνο μαζί και χτίζοντας μια σχέση ανάμεσα σε εκείνη και τους άλλους νεαρούς ηθοποιούς, μέσα από απλά, καθημερινά πράγματα. Από την άλλη, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία ηθοποιοί ήταν σχεδόν όλοι επαγγελματίες, κι ορισμένοι μάλιστα είχαν περιορισμούς από τα σωματεία τους. Επομένως, το να βρω τις ισορροπίες ανάμεσα στους ηθοποιούς μου ήταν μια πρόκληση από μόνη της.

Ποιες σκέψεις θέλετε να περάσετε στο κοινό μέσα από την ταινία σας;

Δεν θεωρώ ότι η ταινία έχει κάποιο συγκεκριμένο μήνυμα. Ωστόσο, πράγματι ζήτησα

από τους ηθοποιούς μου να προσέξουν να μη νιώσουν οίκτο, αλλά να νιώσουν περηφάνια για τους χαρακτήρες τους. Επίσης, προσπαθήσαμε να υποβάλουμε μια συγκεκριμένη «παθητική» σεξουαλικότητα, την αίσθηση της οποίας που πιστεύω πως θυμάμαι. Κάποιοι θεατές την κατάλαβαν, νομίζω, για άλλους δεν είμαι και τόσο σίγουρη.

Πώς θα περιγράφατε την πρώτη σας εμπειρία πίσω από την κάμερα;

Νομίζω ότι το να κάνεις την πρώτη σου ταινία είναι σαν να στέκεσαι μπροστά από μια τεράστια μεμβράνη – η ταινία βρίσκεται εκεί, στην άλλη πλευρά. Μπορείς να τη νιώσεις, να τη γευτείς, ξέρεις πως υπάρχει, αλλά πρέπει κάπως να βάλεις το χέρι σου και να την αρπάξεις για να τη βγάλεις στον αληθινό κόσμο. Όταν το κάνεις αυτό, βλέπεις ότι είναι άσχημη και όχι όπως την περίμενες, δεν έχει σχέση με αυτό που νόμιζες ότι έβλεπες ωρύτερα. Όμως, αν την αφήσεις να είναι εκείνο που ήταν πριν, τότε είναι απλά η ταινία σου, κι έτσι σου φαίνεται και πάλι όμορφη. Αρχίζει να σου αρέσει, να συμφιλιώνεσαι μαζί της και να χαίρεσαι με όσα σου «λέει».

Πώς είναι να κερδίζεις με την πρώτη σου ταινία το Χρυσό Λιοντάρι στην Βενετία, ένα από τα μεγαλύτερα κινηματογραφικά βραβεία στον κόσμο; Για τον Λορένσο Βίγας, πέρα από τα προφανή, σήμαινε επίσης μια κυριολεκτική τουρνέ ανά τον κόσμο σε φεστιβάλ που δικαιολογημένα ήθελαν να συμπεριλάβουν το *Από μακριά* στο πρόγραμμά τους – ανάμεσά τους και η Θεσσαλονίκη. Ωστόσο, ο Λορένζο έχει μια πολύ καλή δικαιολογία για την απουσία του από τη φετινή διοργάνωση. Σε λίγες μέρες περιμένει το πρώτο του παιδί και, όπως μας λέει μέσω skype από το σπίτι του στο Σάο Πάουλο, «προφανώς ήρθε ο καιρός να μείνω λίγο σπίτι». Η συγκυρία έχει ενδιαφέρον, αφού ένα από τα θέματα της ταινίας του είναι αναμφίβολα η ιδέα του πατέρα και η απουσία του από την εικόνα στις κοινωνίες της Λατινικής Αμερικής. «Μεγάλωσα ως παιδί ενός πολύ διάσημου πατέρα, ο πατέρας μου είναι ένας πολύ σημαντικός ζωγράφος στην Λατινική Αμερική, αλλά, σε αντίθεση με το τι συμβαίνει στις περισσότερες οικογένειές στην χώρα μου, εκείνος ήταν πάντα εκεί. Στην Λατινική Αμερική, η εικόνα του άνδρα κουβαλά κάτι από τη νοοτροπία του κονκισταδόρ, του άντρα που κατακτά και φεύγει κι αυτή η λογική που ως ένα σημείο επιβιώνει ακόμη στην κοινωνία μας, γεννά ένα τραύμα που θέλω να εξερευνήσω». Όμως το φιλμ του Βίγας, ακόμη κι αν αφηγείται την ιστορία και την συνάντηση δυο ανθρώπων, κατορθώνει να κοιτάξει τη μεγαλύτερη εικόνα, αυτή της Βενε-

Λορένσο Βίγας

ΑΠΟ ΜΑΚΡΙΑ

ΑΠΟΔΟΜΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΚΟΝΚΙΣΤΑΔΟΡ

Συνέντευξη του Γιώργου Κρασσακόπουλου

ζουέλας. Για τον ίδιο ήταν απαραίτητο να γυρίσει την ταινία στο Καράκας, ακόμη κι αν οι παράγωγοι του είχαν προτείνει να μεταφέρουν την ιστορία στο Μεξικό. «Η οικονομική και κοινωνική κρίση στη Βενεζουέλα έχει προκαλέσει τεράστιες αλλαγές στη δομή της κοινωνίας. Το κενό που διαχωρίζει τους πλούσιους από τους φτωχούς είναι ορατό με γυμνό μάτι στους δρόμους της πόλης και νομίζω ότι μπορείς να δεις την κοινωνική διαστρωμάτωση της χώρας στους δρόμους στα πλάνα μου. Δεν χρειαζόταν να προσπαθήσω να

κάνω ένα πολιτικό ή κοινωνικό σχόλιο, είναι εκεί, στα πλάνα της ταινίας μου». Όσο για την ουσία της ιστορίας του; «Νομίζω πως μιλά για κάτι που όλοι μπορούν να κατανοήσουν, για τις συναισθηματικές ανάγκες που έχουμε όλοι. Ναι, είναι μια ιστορία που αφορά δύο άντρες, όμως κατά τη γνώμη μου πηγαίνει πέρα από το φύλο. Θα μπορούσε να να είναι αυτή ενός νεότερου αγοριού και μιας μεγαλύτερης γυναίκας και η δυναμική, η αγάπη να είναι ανάλογη, αφού δεν μιλά για τη σεξουαλική, μα για τη συναισθηματική επιθυ-

μία». Ακόμη κι έτσι, όμως, και παρότι ο ίδιος δεν θεωρεί ότι το φύλο και η ομοφυλόφιλη επιθυμία καθορίζει το φιλμ, η επιλογή του να έχει δύο άντρες στη θέση των ηρώων είναι προφανώς απόλυτα συνειδητή. «Οι λατινοαμερικάνικες κοινωνίες είναι απολύτως macho κοινωνίες. Αν και έχουν γίνει βήματα πρόοδου, παραμένουν ακόμη πολύ συντηρητικές σε ό,τι αφορά στην ομοφυλοφιλία. Η ομοφοβία και η βία απέναντι στους ομοφυλόφιλους είναι ακόμη πολύ έντονες και αυτό είναι κάτι που μπορείς φυσικά να δεις και στην ταινία».

ΓΡΟΝΘΟΚΟΠΩΝΤΑΣ ΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Τόμας Στούμπερ

ΜΙΑ ΒΑΡΙΑ ΚΑΡΔΙΑ

Υπάρχει κάτι πολύ κινηματογραφικό στον περιορισμένο χώρο ενός ρινγκ του μποξ. Ο Γιώργος Κρασσακόπουλος εξηγεί πώς ένας πρωτοεμφανιζόμενος Γερμανός σκηνοθέτης αξιοποιεί αυτό το μοτίβο για τη δική του παραβολή για την ανθρώπινη φύση.

Ένας πρώην μποξέρ και άνθρωπος του υποκόσμου βλέπει τον κόσμο του να κα-

ταρρέει όταν διαγιγνώσκεται με ALS (σ.σ. αμυοτροφική πλάγια σκλήρυνση). Όπως λέει ο ίδιος ο σκηνοθέτης, το φιλμ απέχει πολύ από μια παραδοσιακή ταινία για το μποξ. «Δεν είναι μια ταινία είδους. Ας ξεκινήσουμε από το γεγονός ότι δεν βλέπεις τον ήρωά του στο ρινγκ. Στην πραγματικότητα, ο Χέρμπερτ είναι περισσότερο παρατηρητής στα πρότυπα του *Million Dollar Baby* του Κλιντ Ίστγουντ, που αποτέλεσε μια αναφορά για την ταινία μας, ακόμη κι αν είναι ακόμη λιγότερο μια ταινία για το μποξ... Δεν μ' ενδιέφερε να κάνω μια ταινία για τον κόσμο του μποξ, αλλά για την τρα-

γική μοίρα ενός ανθρώπου». Την ίδια στιγμή, όμως, το φιλμ του έχει κάτι το απόλυτα σωματικό: «ο Χέρμπερτ έρχεται από έναν κόσμο στον οποίο οι άνθρωποι είναι παθιασμένοι με το σώμα τους, τους μυς, τα τατουάζ, τη γλώσσα του σώματος. Το κορμί του είναι κάτι σαν πανοπλία που ο Χέρμπερτ χρησιμοποιεί για να κρύβει τις πληγές του, τις χαμένες ευκαιρίες, τα λάθη του. Κι όταν αυτό το προστατευτικό κέλυφος σπάει, ο ίδιος αφήνει τον κόσμο, τους ανθρώπους να τον πλησιάσουν». Όπως και στην αληθινή ζωή, έτσι και στο «αληθινό» σινεμά δεν υπάρχει «κι έζησαν αυτοί καλά»,

έτσι και στο *Μια βαριά καρδιά*, δεν θα βρείτε ένα τυπικό happy end, μια θαυματουργή θεραπεία που θα σώσει τον ήρωα την τελευταία στιγμή. Αλλά όπως λέει ο Στούμπερ, «τα τελευταία 20 λεπτά είναι τα πιο θετικά της ταινίας: όσο πιο κοντά στο θάνατο έρχεται ο Χέρμπερτ, τόσο πιο φωτεινή γίνεται η ταινία. Το φιλμ δεν χρειάζεται happy end. Στην πραγματικότητα, η ιδέα του να συνδέσουμε την χαρά με το αναπόφευκτο τέλος ήταν η ιδέα που δίνει στην ταινία την δύναμή της. Η αντίστιξη, η συνύπαρξη της χαράς με τη λύπη, αυτό είναι το υλικό της ίδιας της ζωής».

Γιώργος Ζώης

INTERRUPTION

ΤΑΙΝΙΑ ΕΠΙΣΚΗΝΗΣ

Ένα μοναδικό κινηματογραφικό πείραμα που παίζει με το γκρέμισμα του θεατρικού «τέταρτου τοίχου» και το στερεότυπο για τις ταινίες που θυμίζουν το αρχαίο ελληνικό δραματολόγιο, ξεκινά από το ανέβασμα ενός αρχαίου κείμενου και φέρνει στο παρόν τη γέννηση της τραγωδίας. Η ταινία έκανε πρεμιέρα στο τμήμα «Orizzonti» του τελευταίου Φεστιβάλ Βενετίας.

Συνέντευξη στην **Ελένη Ανδρουτσπούλου**

Η ταινία σας με έναν τρόπο παντρεύει το θέατρο και την κινηματογραφική τέχνη. Πόσο δύσκολο ήταν αυτό;

Ήταν μια πολύ δύσκολη συνθήκη λόγω του περιορισμού που επιβάλλει το ίδιο το θέατρο,

εξαιτίας των διαστάσεων του χώρου και φυσικά της αισθητικής της «θεατρικότητας» που τον διαπερνάει. Στόχος μου ήταν να σπάσω αυτήν την θεατρικότητα και να χρησιμοποιήσω την αίθουσα του θεάτρου σαν επέκταση της αίθουσας του σινεμά: οι θεατές του σινεμά αισθάνονται και αυτοί εγκλωβισμένοι μέσα στο θέατρο, απλώς κάθονται κάποιες θέσεις πιο πίσω. Σε ό,τι αφορά τα γυρίσματα, συνεργείο και ηθοποιοί δουλεύαμε πάνω σε μια σκηνή, μπροστά στα μάτια εκατοντάδων εθελοντών που παρακολουθούσαν τα γυρίσματα παίζοντας τους θεατές του θεάτρου. Κάποιες φορές αυτή η συνθήκη μάς ωθούσε στο να μην μπορούμε να διακρίνουμε τα όρια μεταξύ θεάτρου, σινεμά και ζωής. Και όταν γινόταν αυτό, ήταν μαγικό.

Γιατί διαλέξατε την Ορέστεια από την αρχαία ελληνική γραμματεία ως αφορμή για την υπόθεση της ταινίας σας;

Η Ορέστεια διαπραγματεύεται όλα εκείνα τα ζητήματα που με απασχολούν πολύ καιρό τώρα, όπως η εξουσία, η εκδίκηση, η βία και το αίμα, οι ρόλοι των ανθρώπων, η δικαιοσύνη. Οπότε για μένα ήταν ένας ιδανικός σκελετός για να στήσω το σενάριο. Αλλά το πιο βασικό για μένα είναι ότι η Ορέστεια είναι ένας μύθος που κουβαλάει μέσα του το «ανόικειο»: εκείνο που δεν μπορεί να εξηγηθεί, να μετρηθεί, να εκλογικευτεί. Είναι σαν μια θεατρική παγίδα, σαν ένας ζωντανός γρίφος που ο καθένας μας το βιώνει και το ερμηνεύει διαφορετικά. Η ταινία έχει στοιχειωθεί από αυτήν την συνθήκη.

Πείτε μας δυο λόγια για τον συμβολικό χαρακτήρα σ' αυτό το παιχνίδι εξουσίας που κυριαρχεί στην ταινία σας.

Η εξουσία στην ταινία είναι κυριολεκτικά –και καθόλου συμβολικά– παρούσα από την αρχή μέχρι το τέλος. Αλλά δεν είναι μια φανερά εξουσία που επιβάλλεται με την παρουσία των όπλων και με στρατιωτικές διαταγές. Είναι η κρυφή εξουσία της γοητείας τους θεάματος, της αποπλάνησης των ρόλων και της αυταπάτης της συμμετοχής. Είναι η προστατευτική εξουσία μιας ευγενικής φωνής μέσα από το σκοτάδι, που καθοδηγεί τις πράξεις μας. Αυτή η φωνή μπορεί να είναι ξένη σε εμάς ή να είναι μέσα μας. Συνέχεια όμως παίζουμε ρόλους ακούγοντας την, άλλες φορές μέσα σε ένα θέατρο και άλλες φορές έξω από αυτό.

Το νέο Corsa.

THE NEW OH!

Αποκτήστε το Νέο Opel Corsa 1.2cc / 70ps από 10.300 € ή το Νέο κινητήριο EURO 6, 1.3lt Diesel με 95 hp με μηδενικά τέλη και συνολικό όφελος 1.800 €
Οδηγήστε το τώρα στην Dion Motors

Νέο Corsa 5ης γενιάς, Αυτοκίνητο του 2015!

opel.gr

Κατανάλωση καυσίμου, l/100 km: εντός πόλης 3,7-6,7, εκτός πόλης 3,0-4,6, μέση 3,2-5,4. Εκπομπές ρύπων CO₂, g/km: 85-126.

DION MOTORS

Επίσημος διανομέας και επισκευαστής OPEL

Θεσσαλονίκη Λαγκαδά 134, Νεάπολη Τηλ. 2310 566 878, ΠΙΕΡΙΑ - ΗΜΑΘΙΑ - ΠΕΛΛΑ

Καλέστε με αστική χρέωση από σταθερό στα: 801-11-5000 5000

www.facebook.com/OpelGR

www.dionmotors.gr

56ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

ΑΘΗΝΑ, ΕΚΔΑΤΟΙ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ 2014

Έγκυρη. Αντικειμενική. Υπεύθυνη ενημέρωση

SKYTRAX

**ΜΑΣ ΑΝΑΔΕΙΞΑΤΕ
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΓΙΑ 5^η ΦΟΡΑ.
ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!**

Facebook, Instagram, Twitter, YouTube icons and aegeanair.com

ΑΥΣΤΗΡΑ ΑΥΣΤΡΙΑΚΑ

Το 56ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης φιλοξενεί ένα αφιέρωμα στο Νέο Αυστριακό Σινεμά, αποκαλύπτοντας την πολυμορφία της σύγχρονης παραγωγής που είναι εξίσου συναρπαστική, αλλά διαφορετική σε ύφος από το «εξαγωγίμο» έργο των Μίκαελ Χάνεκε και Ούλριχ Ζάιντλ.

Ελίζαμπετ Σάρανγκ

ΤΖΑΚ

ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΖΕΝΤΛΕΜΑΝ

Η αληθινή ιστορία ενός σύγχρονου κεντροευρωπαίου «Τζακ Αντεροβγάλη», που τάρραξε τους κύκλους της Βιέννης πολλές φορές, άλλοτε με τα στυγνά του εγκλήματα, κι άλλοτε με κοσμικότητες και με τις δοκιμές του στην ποίηση.

Συνέντευξη στον **Θάνο Σταυρόπουλο**

Γνωρίσατε τον Τζακ Ούντερβέγκερ λίγο μετά την αποφυλάκισή του τη δεκαετία του '90. Μπορείτε να μας περιγράψετε τον αληθινό Τζακ;

Τον γνώρισα σε μια συνέντευξη για το ραδιόφωνο σχετικά με την παιδική και εφηβική του ηλικία λίγο αφότου βγήκε από τη φυλακή το 1990. Κάναμε λοιπόν μια κουβέντα για τη ζωή του. Κάναμε μαζί μια ζωντανή ραδιοφωνική εκπομπή μέσα από μια φυλακή ανηλίκων όπου

κάναμε συζητήσεις με τους νέους κρατούμενους εκεί. Επίσης, του παρείχα τεχνική υποστήριξη για ένα ραδιοφωνικό ρεπορτάζ που ηχογράφησε στο Λος Άντζελες σχετικά με τη βία στους δρόμους της πόλης. Αυτό ήταν λίγο πριν η Αστυνομία αρχίσει να ερευνά γι' αυτόν. Δεν θυμάμαι να έκανα ποτέ καμία βαθιά προσωπική κουβέντα μαζί του. Ήταν ένας αξιοσεβαστός άνδρας, όχι και τόσο ψηλός, με περιεργό ντύσιμο. Φορούσε πάντα καουμπόικες μπότες και ένα άσπρο κουστούμι. Όταν έγραφα το σενάριο πολλά χρόνια αργότερα, υπενθύμιζα στον εαυτό μου ότι τον Τζακ δεν τον χαρακτήριζαν τα κλισέ του γκάνγκστερ ή του δολοφόνου. Ο δικός μου Τζακ, ο άνθρωπος για τον οποίο έγραφα το σενάριο, είναι τελικά πιο κομψός και πιο όμορφος από τον αληθινό.

Τι σας άφησαν τα κείμενά του, που μελετήσατε πριν γράψετε το σενάριο;

Διάβασα το βιβλίο του, μια αυτοβιογραφία του από την παιδική ηλικία έως και τη φυλακισή του το 1974, και μάλιστα αγόρασα περίπου 20 διαφορετικά αντίτυπα από ένα περιοδικό λογοτεχνίας που εξέδιδε ο ίδιος όσο ήταν στη φυλακή. Τα βρήκα σε ένα βιβλιοπωλείο με μεταχειρισμένα. Η έκδοση είναι γεμάτη με δικά του ποιήματα. Η γλώσσα του είναι απλή και μερικές φορές αρκετά συναισθηματική. Αποφοίτησε στη φυλακή και αρχίζει να γράφει εκεί μέσα. Μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η περιγραφή του τι σημαίνει να ζει κανείς μέσα σε ένα μικρό κελί. Το να μπορείς να γευτείς τον περιορισμό καθημερινά και να μην μπορείς να κάνεις ούτε ένα βήμα χωρίς ακόμη αυτό να ελέγχεται. Αλλά τελικά, δεν ήταν ένας μεγάλος συγγραφέας, δεν είναι η λογοτεχνία του που μένει στο μυαλό των ανθρώπων όταν ακούνε για τον Τζακ Ούντερβέγκερ.

Μετά από την έρευνα, και όσο μπαίνετε πιο βαθιά στην ιστορία και τον χαρακτήρα, που καταλήξατε; Ήταν ο Τζακ Ούντερβέγκερ ένοχος;

Μετά από την έρευνά μου όσο μιλούσα σε διάφορους ανθρώπους που τον γνώριζαν προσωπικά: φίλοι, ερωμένες, αστυνομικοί, δικηγόροι. Οφείλω να ομολογήσω ότι είναι πολύ πιθανό να δολοφόνησε αυτές τις 11 γυναίκες, και είναι επίσης πολύ πιθανό να μην τις δολοφόνησε. Σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να πούμε: οι αμφιβολίες είναι υπέρ του κατηγορούμενου (*In dubio pro reo*). Έτσι λοιπόν δεν ξέρω αν έκανε αυτούς τους 11 φόνους, ξέρω ότι έκανε εκείνον το 1974 και ξέρω ότι δημιουργήθηκε μια μεγάλη υπόθεση, η οποία άφησε πολλά αναπάντητα ερωτήματα.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Μαρί Κρόιτσερ

Ο ΓΚΡΟΥΜΠΕΡ ΦΕΥΓΕΙ

- Ο Τζον Γκρούμπερ είναι ένας άνδρας της εποχής του: κυνικός και αλαζόνας, περνά τις μέρες του σε επαγγελματικά ταξίδια και τις νύχτες του σε κλαμπ, μπαρ και κρεβάτια άγνωστων γυναικών. Ο κόσμος του ανατρέπεται όταν μία από τις «γνωριμίες» του διαγιγνώσκει κάποια συμπτώματα καρκίνου.
- Μια ταινία που θίγει σημαντικά θέματα της εποχής μας, όπως η απρόσωπη και ευκαριακή αναζήτηση συντρόφων στο διαδίκτυο και οι επιφανειακές ή υποκριτικές σχέσεις των ανθρώπων σήμερα.
- Η αποφυγή της έκφρασης ή διαχείρισης των συναισθημάτων στις ηλικίες των 25 έως 45 περίπου –για μια σειρά από κοινωνικούς λόγους– θεωρείται από τους ειδικούς της ψυχανάλυσης μια κυριολεκτική μάστιγα της εποχής μας.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

70 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΙΜΑΤΙΟΝ

«Η επέτειος των 70 χρόνων Δημιουργίας Ελληνικών Κινουμένων Σχεδίων πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει ορόσημο και θα σηματοδοτήσει μια νέα αρχή (αντίληψη) για την κατάρτιση και του πιο δύσκολου στόχου!», επισημαίνει ο **Άγγελος Ρούβας**. Ο σκηνοθέτης κι ερευνητής που ίδρυσε την πύλη greekanimation.com και είναι διαχειριστής της Asifa Hellas μας στέλνει ένα σύντομο χρονολόγιο με λέξεις και – ασφαλώς– εικόνες.

Η

Η ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου εμφύχωσης ξεκίνησε την περίοδο της γερμανικής κατοχής, με την ταινία **Ο Ντούτσος Αφηγείται** του Σταμάτη Πολενάκη που προβλήθηκε μετά την Απελευθέρωση, το 1945. Όμως οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που ακολούθησαν δεν ευνόησαν την ανάπτυξη του κινουμένου σχεδίου για τις επόμενες δύο δεκαετίες. Στα τέλη της δεκαετίας του '60, με κίνητρο κυρίως τη διάκριση στο σχετικά νεοσύστατο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης εμφανίζεται μια νέα γενιά δημιουργών που φαίνονται αποφασισμένοι να ανοίξουν το δρόμο της τέχνης του animation στα δύσκολα χρόνια της χούντας. Τότε ήταν που υλοποιήθηκαν οι πρώτες έγχρωμες ταινίες, κατακτήθηκε το πρώτο βραβείο σε φεστιβάλ και ιδρύθηκε η πρώτη οργανωμένη ελληνική εταιρεία παραγωγής κινουμένων σχεδίων. Σημαντικοί δημιουργοί έκαναν να πρώτα τους βήματα τη δεκαετία του '70 και κατάφεραν να διακριθούν στις μικρού μήκους ταινίες αλλά και στα πρώτα επιτυχημένα τηλεοπτικά διαφημιστικά. Οι βάσεις και τα κίνητρα είχαν πλέον τεθεί και η επόμενη δεκαετία του '80 θα έφερνε στο προσκήνιο μια ακόμα νέα γενιά δημιουργών. Η ηθική μερικών ελλήνων animators σε στούντιο του εξωτερικού θα εξελίξει ακόμα περισσότερο το character animation στην Ελλάδα. Η δεκαετία του '90 χαρακτηρίστηκε από τον **ευρωπαϊκό προσανατολισμό** και την ίδρυση μεγάλων εταιρειών που προσπάθησαν να αξιοποιήσουν τα κεφάλαια και την οργάνωση που παρείχε το πρόγραμμα **Cartoon**. Είναι η δεκαετία της ίδρυσης μεγάλων και πολυπρόσωπων εταιρειών που είχε ως αποτέλεσμα να απορροφήσουν όλο το έμψυχο δυναμικό του ελληνικού animation και να εξαφανίσουν σχεδόν ολοκληρωτικά τη δράση τους στο χώρο των μικρού μήκους ταινιών. Τη δεκαετία του 2000 οι Έλληνες δημιουργοί με σύμμαχο τη νέα τεχνολογία και τις ευκολίες που αυτή παρέχει, επέστρεψαν στην αντίληψη της δεκαετίας του '80 και οι παραγωγές animation παρέμειναν κατά κύριο λόγο στο επίπεδο των προσωπικών φιλοδοξιών των καλλιτεχνών που αναζητούν διακρίσεις μέσω των φεστιβάλ. Η οικονομική κρίση που ακολούθησε μέχρι το επετειακό έτος 2015 περιόρισε αρκετά την ελληνική παραγωγή όμως οι διακρίσεις σημαντικών ελλήνων δημιουργών συνεχίστηκαν στο εξωτερικό με ακόμα πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ #1

Διεκδικούν μια θέση στον ήλιο του ελληνικού κινηματογράφου, νεότερες γενιές αλλά και πρόσωπα με χιλιόμετρα φιλμ στο ενεργητικό τους. Συνεντεύξεις στην Ελένη Ανδρουτσοπούλου και στον Βασίλη Τερζόπουλο.

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Η εμπειρία του σκηνοθέτη στη μουσική σύνθεση είναι έκδηλη και στην τελευταία του κινηματογραφική δουλειά, όπου λυρικές εικόνες συνδέονται μεταξύ τους ακολουθώντας έναν περίπλοκο μυσταγωγικό ρυθμό.

Γιατί επιλέγετε αυτού του είδους την κινηματογραφική αφήγηση στις ταινίες σας;

Από ταινία σε ταινία δοκιμάζω νέες «κινηματογραφικές αφηγήσεις». Ίσως βέβαια να μην μπορούμε να ξεφύγουμε έτσι εύκολα από την «προσωπική ματιά» και να υπάρχει μια ενιαία αίσθηση – παρά τις όποιες προσπάθειες! Το *Κυπαρίσι του Βυθού* σε σχέση, για παράδειγμα, με τη *Μητριарχία*, την προηγούμενη ταινία, ανήκει σ' ένα τελείως διαφορετικό κινηματογραφικό σύμπαν: είναι μια βωβή, μη-αφηγηματική (με την έννοια της «υπόθεσης») ταινία, που θέλει να λειτουργεί όπως λειτουργεί η ποί-

ηση. Κι αν η ποίηση απογυμνώνει τις λέξεις για να τις οδηγήσει στη σιωπή, στον ποιητικό κινηματογράφο οι εικόνες απογυμνώνονται έτσι ώστε το βλέμμα να στραφεί από τις κινηματογραφικές εικόνες στον κόσμο που μας περιβάλλει. Γιατί, αν πραγματικά βλέπουμε, δεν έχουμε ανάγκη τις εικόνες. Αν πραγματικά ζούμε, δεν έχουμε ανάγκη την ποίηση.

Η θεματική της ταινίας περιστρέφεται γύρω από τις σχέσεις και την εξέλιξη τους μέσα στην καθημερινότητα. Θεωρείτε ότι οι σχέσεις ακολουθούν μια προδιαγεγραμμένη πορεία;

Οι σχέσεις, θα έλεγα, είναι το πρόσχημα. Η ταινία μιλάει περισσότερο για την υπαρξιακή μας μόνωση. Και οι ερωτικές σχέσεις αναδεικνύουν με καταλυτικό τρόπο αυτόν τον διχασμό: την επιτακτική ανάγκη για επικοινωνία, αλλά και τη δυσχέρεια αυτής της επικοινωνίας, την απόσπαση από την υπαρξιακή μας μόνωση. Η πορεία των ανθρώπων σχέσεων ευτυχώς δεν είναι προ-

Νίκος Κορνήλιος

ΤΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ ΣΤΟ ΒΥΘΟ

διαγεγραμμένη – όπως και της κάθε ζωής ξεχωριστά, αλλά και των κοινωνιών στο σύνολό τους. Αυτό, όμως, που σίγουρα έχει καθοριστική σημασία είναι η στιγμή. Εκεί παίζεται διαρκώς –κερδίζεται ή χάνεται– και αυτό που έχει υπάρξει αλλά και αυτό που θα υπάρξει. Εκεί όπου μνήμη και επιθυμία συγκρούονται και συντίθενται. Σ' αυτήν την αλληλοδιαδοχή στιγμών αναφέρεται η ταινία.

Παρά την κρίση, τα τελευταία χρόνια με

συνέπεια παρουσιάζετε νέες κινηματογραφικές προτάσεις. Πόσο δύσκολο είναι αυτό στην πράξη;

Αυτό το οφείλω αποκλειστικά στις συνεργασίες μου και στους συνεργάτες μου – ηθοποιούς και τεχνικούς που υπερβαίνουν κάθε φορά τα αποθέματα δοτικότητας τους. Χωρίς αυτούς δεν θα υπήρχαν αυτές οι ταινίες. Τα ψυχικά αποθέματα δεν είναι όμως ποτέ ανεξάντλητα. Ένα νέο μοντέλο παραγωγής ανάμεσα στη σπατάλη του παρελθόντος και τη σημερινή αυταπάρανηση είναι εφικτό.

Σπύρος Αμοιρόπουλος

ΣΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ο ΕΡΩΤΑΣ ΣΕ ΕΞΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Λίγοι δίνουν σημασία στις κουζίνες των σπιτιών. Κανείς δεν καταδέχεται να τις επισκεφτεί, κι όμως όλα «μαγειρεύονται» εκεί, μακριά απ' τα βλέμματα του κόσμου. Εκεί συναντιούνται και έξι ζευγάρια σε διαφορετικές φάσεις της σχέσης τους (ή μάλλον, ένα ζευγάρι, σε βασικές παραλλαγές στο ίδιο θέμα) και δίνουν τροφή για σκέψη.

Η ταινία προσεγγίζει τη ζωή και τη σχέση έξι ζευγαριών. Που συγκλίνουν και που αποκλίνουν αυτά τα ζευγάρια;

Πρόκειται για έξι ζευγάρια που ζουν στιγμές της σχέσης ενός και μόνο ζευγαριού θαρρείς. Είναι δηλαδή η πορεία μιας και μόνο σχέσης, σε πέντε πράξεις συν έναν επίλογο, από τις «ευτυχισμένες μέρες» ως την απόσταση που δημιουργείται μεταξύ του άντρα και της γυναίκας, που τους παίζουν διαφορετικοί ηθοποιοί κάθε φορά. Ο άντρας και η γυναίκα σε κάθε πράξη μοιράζονται το ενδιαφέρον της τελευταίας για την ζωγραφική. Σαν να είναι

ο κοινός τους τόπος. Υπάρχει και η επαναλαμβανόμενη σκηνή, όπου ο άντρας γυρίζει στο σπίτι από τη δουλειά, και βρίσκει τη γυναίκα να έχει τελειώσει τις δουλειές της στην κουζίνα, ώστε να καθίσουν μαζί στο τραπέζι. Το τρίτο επίπεδο σύγκλισης των πράξεων-ζευγαριών είναι η σταδιακή απώλεια της όρασης της γυναίκας. Η απόκλιση των έξι αυτών ζευγαριών έγκειται στον διαφορετικό δεσμό αγάπης που ερμήνευσαν κάθε φορά οι δώδεκα ηθοποιοί της ταινίας.

Θεωρείτε προδιαγεγραμμένη την πορεία μιας σχέσης;

Δεν θεωρώ τίποτα προδιαγεγραμμένο στην ζωή εκτός από το τέλος της. Οι σχέσεις των ανθρώπων συντηρούνται με πράξεις δημιουργικές. Δεν ξέρει κανείς ποια θα είναι η πορεία μιας σχέσης από την έναρξή της, μπορεί μόνο να τη φανταστεί ίσως, μα, θα πέσει έξω. Οφείλουν να είναι όλα ανοιχτά, και γι' αυτό οι σχέσεις έχουν ενδιαφέρον. Είναι μια μορφή ελευθερίας του ατόμου, ιδιωτικής και δημόσιας ταυτόχρονα, ειδικά σήμερα όπου οι σχέσεις ποικίλλουν σε αριθμό και είδος. Οι σχέσεις συνήθως τελειώνουν όταν τα μέρη τους στρέφονται στον εγωιστικό εαυτό τους και μόνο ή δεν αποδέχονται την ποικιλομορφία των σύγχρονων δεσμών, όποιοι και αν είναι αυτοί. Παρόλα αυτά, η αγάπη τους μένει στο μυαλό τους, εφόσον υπήρξε

και τους έθρεψε. Αυτό το τελευταίο περιγράφει και η ταινία. Πρόκειται για μια επαναλαμβανόμενη ιδέα του σεναριογράφου, Σωτήρη Ζήκου, την οποία προσπάθησα να υποστηρίξω.

Πείτε μας δυο λόγια για τη σχέση ζωής και τέχνης όπως προκύπτει μέσα από την ταινία σας.

Στην ταινία η τέχνη, και συγκεκριμένα η ζωγραφική, ενώνει τα ζευγάρια κάθε πράξης, όπως θα ένωνε ένα και μόνο ζευγάρι. Είναι ο κοινός τους τόπος ακόμα και όταν βρίσκονται σε διάσταση. Το ενδιαφέρον της γυναίκας για την ζωγραφική, οδηγεί τον άντρα να τη ρωτά φυσιολογικά πάνω σε αυτό, και να τη βλέπει να του απαντά με διάθεση και να χαίρονται και οι δύο. Η τέχνη στην ταινία υπάρχει ως επικοινωνία μεταξύ των ζευγαριών, ως κάτι που ζουν τώρα ή ως κάτι που τους θυμίζει την προηγούμενη αγάπη που βίωσαν μεταξύ τους, αλλά και το τι πρόκειται να γίνει μεταξύ τους από εδώ και στο εξής. Η αγάπη του ζευγαριού που, όπως δηλώνει και ο άντρας και η γυναίκα, στην πραγματικότητα έληξε, είναι σαν τα έργα ζωγραφικής που μένουν ζωντανά στο διηνεκές, και ένωσαν και θα συνεχίσουν να τους ενώνουν στο διηνεκές, επειδή κάποτε υπήρξε η αγάπη τους στα αλήθεια – και γι' αυτά τα έργα, αλλά και ο ένας για τον άλλον.

ΑΓΡΑΦΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Γεννιόμαστε ή γινόμαστε; Δύο πρωτοεμφανιζόμενες στο χώρο του κινηματογράφου πραγματεύονται ένα φιλοσοφικό ερώτημα που έρχεται και επανέρχεται διαρκώς, μέσα από την ιστορία ενός ορφανού ήρωα που αναζητά τη δική του οικογένεια.

Μιλήστε μας για την ταυτότητα του κεντρικού σας ήρωα.

ΗΔ: Ο ήρωας μας είναι ένα παιδί που έχει μεγαλώσει σ' ένα ορφανοτροφείο μιας μικρής επαρχιακής πόλης. Το γεγονός αυτό τον καθιστά αρκετά αφελή, καθώς δεν γνωρίζει τίποτα για τον έξω κόσμο. Τις πρώτες του εμπειρίες, αυτές που οι συνηθισμένοι συνομήλικοί του βιώνουν πολύ νωρίτερα, θα τις γνωρίσει μετά την ενηλικίωση του, όταν για πρώτη φορά θα φύγει από την πόλη αυτή, αναζητώντας το μοναδικό δικό του άνθρωπο, τον Σταμάτη. Στην πραγματικότητα, δεν ψάχνει μόνο να βρει τον παιδικό του φίλο αλλά ένα μέρος στο οποίο να ανήκει. **ΝΣ:** [...] Στην πορεία του αυτή, ο Άρης θα αποδειχθεί τόσο επιρρεπής στους πειρασμούς που θα βρεθούν στο δρόμο του, όσο ένα μικρό παιδί που αγνοεί τους κινδύνους. Η ανάγκη του για επιβίωση, τα πρόσωπα που θα συναντήσει και οι καταστάσεις στις οποίες θα βρεθεί θα τον κάνουν να απομακρυνθεί από τον αρχικό του στόχο. Όλα αυτά που ζει «γράφουν» πάνω του και καθορίζουν τη μετέπειτα πορεία του.

Πρόκειται για την πρώτη σας σκηνοθετική απόπειρα σε μεγάλο μήκος ταινία, μια ανεξάρτητη παραγωγή στην Ελλάδα της κρίσης. Πώς ήταν αυτή η εμπειρία;

ΝΣ: Απο μικρό παιδί ήθελα να ασχοληθώ με τη σκηνοθεσία και το σενάριο. Άρχισα να γράφω την ιστορία του Άρη πριν από πολύ καιρό, χωρίς να έχω στο μυαλό μου να το κάνω ταινία. Μετά από τις σπουδές μου κι ενώ εργαζόμουν, έδωσα στον εαυτό μου την ευκαιρία να ασχοληθώ μ' αυτό που αγαπώ και παρακολούθησα μαθήματα κινηματογράφου στην Αθήνα, αλλά και στην Νέα Υόρκη. Όταν ολοκλήρωσα δύο ταινίες μικρού μήκους ήμουν αποφασισμένη να χρησιμοποιήσω την ιστορία του Άρη. Έτσι μαζί με την πολύτιμη βοήθεια της Ηρούς, δημιουργήσαμε το σκριπ της ταινίας. **ΗΔ:** Πριν από περίπου 3 χρόνια ξεκινήσαμε ψάχνοντας να βρούμε χώρους και άτομα από το κοντινό μας περιβάλλον που θα μπορούσαν να υποδυθούν τους ρόλους, όπως τους είχαμε φανταστεί. Η αρχή ήταν αρκετά δύσκολη, καθώς δεν υπήρχε μπάτζετ, αλλά στην πορεία βρέθηκαν πολλοί άν-

Ναταλία Στράτου – Ηρώ Δοντά
TABULA RASA

θρώποι που πίστεψαν σε μας. **ΝΣ:** Ήταν μια απίστευτη εμπειρία ζωής, το μεγαλύτερο σχολείο που πέρασα ποτέ! Όλοι δουλεύαμε κάτω από δύσκολες συνθήκες με περιορισμένο χρόνο στα γυρίσματα και μηδενικό προϋπολογισμό. Μερικά από τα σκηνικά της ταινίας είναι δική μας δημιουργία. Μας υποστήριξαν πάρα πολλοί γνωστοί, φίλοι και οι οικογένειές μας, και σήμερα τους οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ. **ΗΔ:** Ήταν μια εμπειρία μοναδική: η αγάπη και η αισιοδοξία ήταν αυτά που μας κράτησαν ενωμένους.

Μιλήστε μας για τον συμβολισμό του τίτλου σε σχέση με το σενάριο της ταινίας.

ΝΣ: Ο τίτλος της ταινίας αναφέρεται στον λατινικό όρο «άγραφη πλάκα». Ο άνθρωπος γεννιέται ως «λευκός πίνακας» ή κατ' άλλους «άγραφη πλάκα», η ουσία είναι ότι ο άνθρωπος δεν γνωρίζει απολύτως τίποτα για τον κόσμο στον οποίο έρχεται. **ΗΔ:** Με τα λόγια του φιλοσόφου Τζον Λοκ: «Η άγραφη πλάκα είναι η ψυχή, που κατά τη διάρκεια της ζωής μας γεμίζει με ιδέες (παραστάσεις του κόσμου) τις οποίες σχημάτισαμε μέσω της εμπειρίας μας (αισθήσεις και λογισμός)».

ΙΕΡΑ ΚΙ ΑΝΟΣΙΑ

Ο κύκλος του αίματος και του ψέματος που κρύβεται πίσω από μια ανολοκλήρωτη αγιογραφία ολοκληρώνει, σύμφωνα με τα λόγια του σκηνοθέτη «έναν κύκλο αλληγορίας που ξεκίνησε με την ταινία του Παραλυσία το 1989» για τις νοσηρές ελληνικές κοινωνίες που παραμένουν κλειστές.

Πόσο αντιπροσωπευτική της σύγχρονης Ελλάδας είναι η εικόνα που δίνετε μέσα από την ταινία; Η σύγχρονη Ελλάδα είναι η χώρα όπου το «όχι» γίνεται «ναι» σε μια νύχτα και, χωρίς εξήγηση, βασιλεύει η αναξιοκρατία και τρομάξεις βλέποντας το εύρος της. Το ψέμα κυριαρχεί σε κάθε έκφανση της καθημερινής ζωής, αρχίζοντας από τους επάνω και καταλήγοντας στους κάτω. Αυτό παρουσιάζω στην ταινία, μέσα από μια αλληγορική διαστάση, γιατί δεν ενδιαφέρομαι για ένα μανιφέστο, μα να καλέσω τη λειτουργία της σκέψης του θεατή μου. Παρά ταύτα, δεν είναι παρά το προϊόν μιας μυθο-

πλασίας, κάθε ομοιότητα με αυτά που βιώνει σήμερα ο Νεοέλληνας δεν είναι τυχαία: αναπόφευκτη είναι.

Σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία πώς καταφέρατε να υλοποιήσετε την παραγωγή της πρώτης μεγάλου μήκους ταινίας σας;

Αυτοχρηματοδοτούμενοι. Εκδόθηκε ένα dvd με όλες τις προηγούμενες μικρού μήκους ταινίες μου, με τον τίτλο «για την Ειμαρμένη». 300 αριθμημένα αντίτυπα, που χρηματοδότησαν την παραγωγή, μαζί με την ευγενική προσφορά όλων ανεξαιρέτως των συντελεστών, που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους. Δεν είχαμε την πολυτέλεια να περιμένουμε στους διαδρόμους, ελπίζοντας σε κάποια μελλοντική έγκριση εκ των σοφών.

Μιλήστε μας γι' αυτή τη νέα σας κινηματογραφική εμπειρία... Έχετε μεγάλη πείρα ως ηθοποιός...

Ας μην υπερβάλλουμε, δεν έχω τη «μεγάλη πείρα» ενός Ανδρέα Ζησιμάτου, ας πούμε, που είχε ερμηνεύσει τα πάντα επί σκηνής. Κινηματογραφώ παιδιόθεν σχεδόν, ώστε να

μη θεωρώ «νέα εμπειρία» τη δημιουργία της *Ειμαρμένης*. Μπορώ να ισχυριστώ πως άργησε καμιά τριανταριά χρόνια – κι αν δεν ήταν η έντονη ενθάρρυνση εκ μέρους των συνεργατών, ίσως και να μην έκανα ποτέ αυτό το βήμα. «Νέα εμπειρία» δεν είναι ούτε το δόσιμο των συνεργατών, σχεδόν πάντα με αυτές τις συνθήκες γυρίζα ταινίες. Είναι

δύσκολο μετά το τέλος να αισθάνεσαι ότι έγινε ό,τι ακριβώς ήθελες, παρά τα τόσα εμπόδια. Τόσα ξέρω, τόσα κάνω, αλλά αυτά είναι όσα ξέρω. Είμαι ευτυχής για την ολοκλήρωση της κι ευγνώμων στους συνεργάτες όλους, που μου έδωσαν την ευκαιρία, σεβόμενος το χρόνο τους να ολοκληρώσω ένα έργο χωρίς εκπτώσεις.

Μαρίνος Καρτίκης

ΜΕΛΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Βασικός άξονας της ταινίας σας είναι η οικονομική κρίση στην καθημερινότητα μιας μέσης οικογένειας. Πώς αυτή η κρίση επηρέασε τους ήρωες της ταινίας σας;

Όπως φαίνεται και στη ταινία, η κρίση επηρεάζει τα μέλη της οικογένειας, όχι μόνο σε οικονομικό επίπεδο, αλλά και σε ηθικό. Σε περιόδους οικονομικής κρίσης, το βιοτικό

ΑΜΑΡΤΙΑΙ ΤΕΚΝΩΝ

Όταν μια οικογένεια μικροαστών χάνει ένα ηλικιωμένο μέλος της, έρχεται αντιμέτωπη με ηθικά ερωτήματα και πρακτικά προβλήματα σχετικά με τη δική της επιβίωση.

επίπεδο αλλά και οι αντοχές των ανθρώπων δοκιμάζονται, με αποτέλεσμα να καταφεύγουν σε ακραίες πράξεις με απρόβλεπτες συνέπειες.

Τελικά η κρίση μπορεί να οδηγήσει σε ακραίες συμπεριφορές, αλλά και να δώσει την αφορμή για την ενίσχυση των μορφών αλληλεγγύης;

Φυσικά και η κρίση οδηγεί σε ακραίες συμπεριφορές. Όταν οι άνθρωποι βρίσκονται σε απόγνωση, οι αντιστάσεις τους χαλαρώνουν και οι ηθικοί ενδοιασμοί υποχωρούν. Πάνω απ' όλα η επιβίωση. Παράλληλα, όμως, σε δύσκολες στιγμές πολλοί άνθρωποι επιδεικνύουν την αλληλεγγύη τους προς τους

συναθρώπους τους που βρίσκονται σε ακόμη χειρότερη θέση απ' αυτούς. Μια κρίση είναι συχνά έναυσμα για περισσότερη επικοινωνία, μπορεί να φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά, έστω και με ανορθόδοξους τρόπους.

Τι καθορίζει τελικά ένα «μέλος οικογένειας»;

Σίγουρα όχι μόνο οι δεσμοί αίματος. Οι κοινωνικές ανάγκες είναι αυτές που περισσότερο φέρνουν τους ανθρώπους κοντά. Άλλωστε, οικογένεια δεν είναι μόνο αυτοί που συνδέονται με δεσμούς αίματος, αλλά και αυτοί που εμείς επιλέγουμε να είναι κοντά μας, ιδιαίτερα σε κρίσιμες στιγμές.

ΔΙΑΚΙΝΩΝΤΑΣ ΕΦΙΑΛΤΕΣ

Η σκληρή καθημερινότητα μιας Κρεολής ιερόδουλης, που προσπαθεί να ξεφύγει από το αδιέξοδο της ζωής σε μια «ευρωπαϊκή» μεγαλούπολη. Ο ένας από τους δύο σκηνοθέτες, ο Αλέξης Τσάφας, μιλά για την κεντρική ηρωίδα του τίτλου που παρά τη σιωπή της, μιλά εύγλωττα εξ ονόματος πολλών ανθρώπων που δεν έχουν φωνή.

Η βασική ηρωίδα της ταινίας παραμένει σιωπηρή σε ό,τι συμβαίνει στη ζωή της. Τι αντιπροσωπεύει αυτή η σιωπή;

Σε πρώτο επίπεδο, η σιωπή της ηρωίδας προκύπτει από το γεγονός ότι δεν μιλάει τη γλώσσα της χώρας στην οποία έχει βρεθεί και

οι άλλες κοπέλες που βρίσκονται στην ίδια θέση είναι διαφόρων εθνικοτήτων. Για τη Ζενάιντα ο χώρος που κινείται είναι μια Βαβέλ. Αλλά η έλλειψη διάθεσης για επικοινωνία πηγάζει κυρίως από την απελπισία της. Τα αδιέξοδά της την κρατάνε βουβή και κλεισμένη στον εαυτό της και τους εφιάλτες της.

Κατά τη διάρκεια της ταινίας ακούγεται ένα ποίημα στη μητρική γλώσσα της ηρωίδας. Ποιος είναι ο συμβολισμός του;

Οι παραληρηματικοί στίχοι που επαναλαμβάνει η Ζενάιντα είναι ο κρίκος που συνδέει την κουλτούρα του τόπου της με την καθημερινότητα της μέσα στην αφόρητη πόλη όπου είναι εγκλωβισμένη.

Κορμός της ταινίας σας είναι η πρωταγωνίστριά σας Μαρία Στεφανίδου. Πώς την

Αλέξης Τσάφας & Γιάννης Φωτίου

ZENAIDA

επιλέξατε και πώς χτίστηκε η συνεργασία σας;

Η αδυναμία εξασφάλισης βίζας για την Αφρικανή ηθοποιό με την οποία αρχικά επρόκειτο να συνεργαστώ με οδήγησε στη Μαρία, μια

πραγματικά ταλαντούχα νεαρή ηθοποιό από τη Θεσσαλονίκη. Χαρακτηριστικό είναι ότι, όταν έγινε η πρεμιέρα της ταινίας στο Γράσινο Ακρωτήριο, κοινό και δημοσιογράφοι νόμισαν ότι η Μαρία είναι μια πραγματική Κρεολή.

ΙΔΑΝΙΚΟΙ ΑΥΤΟΧΕΙΡΕΣ

Κύρος Παπαβασιλείου

ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΝΙΓΜΕΝΟΥ

Μιλήστε μας για τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας σας και τη διαδρομή που διανύει για να ανακαλύψει τον εαυτό του.

Με την ερώτησή σας περιγράφετε περίπου ένα επίπεδο της ταινίας, το στόρι. Όντως, η ταινία ακολουθεί μια διαδρομή όπου ο χαρα-

κτήρας προσπαθεί να ανακαλύψει ποιος είναι, αλλά όταν φτάνει στο τέλος της διαδρομής αυτής, παράξενα πράγματα συμβαίνουν, πράγματα που αμφισβητούν την ίδια την αυτογνωσία, τον εαυτό, το Εγώ, το τι σημαίνει κεντρικός χαρακτήρας σε μια ταινία κ.λπ. Αν

Μια ταινία με την πιο μελαγχολική μορφή του ελληνικού μοντερνισμού στη λογοτεχνία, δίνει νέο νόημα στον «ποιητικό» κινηματογράφο.

μπορεί να πει κανείς ότι υπάρχει κάποιο κεντρικό θέμα στην ταινία, αυτό δεν είναι η αυτοκτονία, αλλά το ότι ο εαυτός είναι μια αυταπάτη. Μια παραίσθηση. Το στόρι, ο κεντρικός χαρακτήρας και ο Καρυωτάκης είναι απλά προσχήματα για να οδηγηθεί ο θεατής στην παραίσθηση που μπορούν να προσφέρουν αυτές οι έννοιες. Έτσι, δεν νομίζω ότι μπορεί κανείς να ακολουθήσει την ταινία με ορθολογική σκέψη. Η ταινία προσφέρει έναν τρόπο θέασης των πραγμάτων πιο ποιητικό. Κι όλες αυτές οι έννοιες και οι αναλύσεις που αναφέρω γίνονται δευτερεύουσες. Ο θεατής –αν αφεθεί σε μια μη ακαδημαϊκή δραματουργία– οδηγείται σε μια κατάσταση για την οποία δεν μπορείς και δεν χρειάζεται να μιλήσεις.

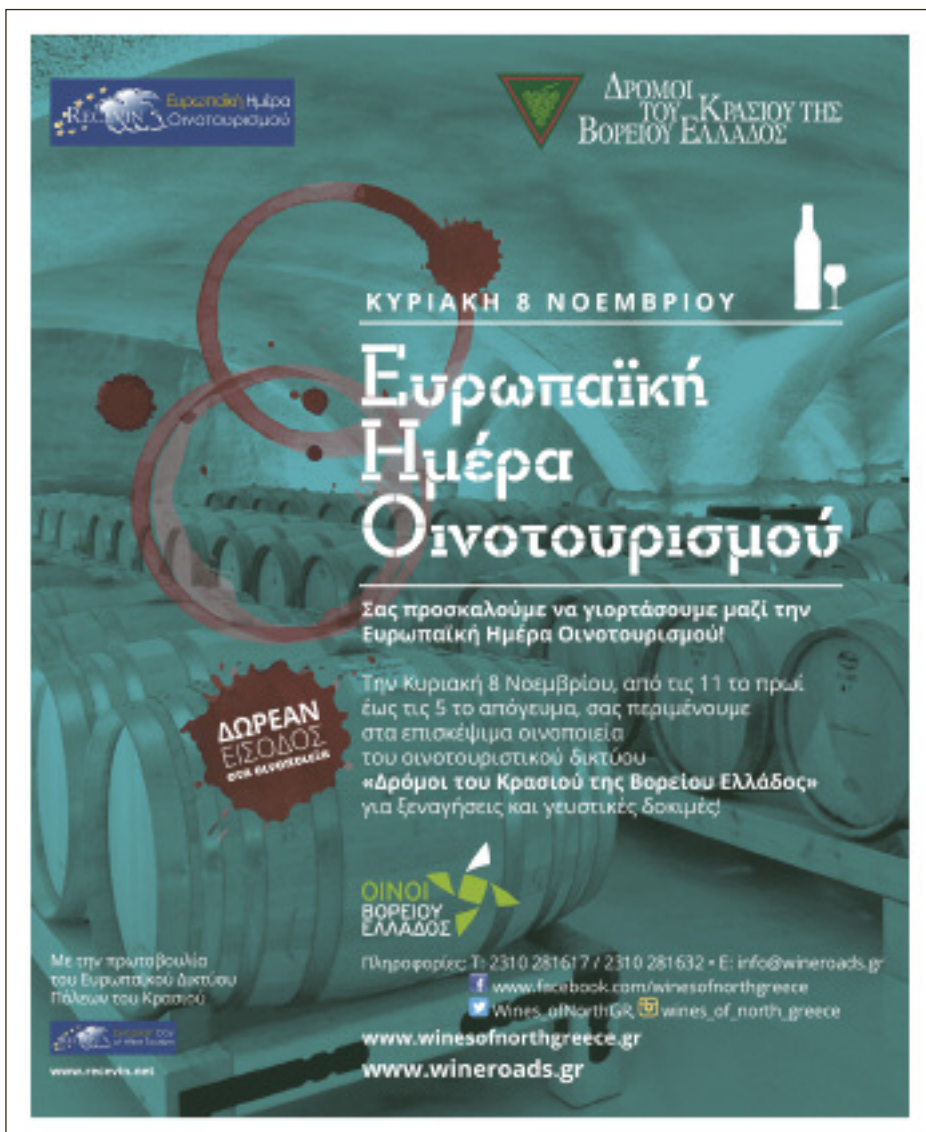
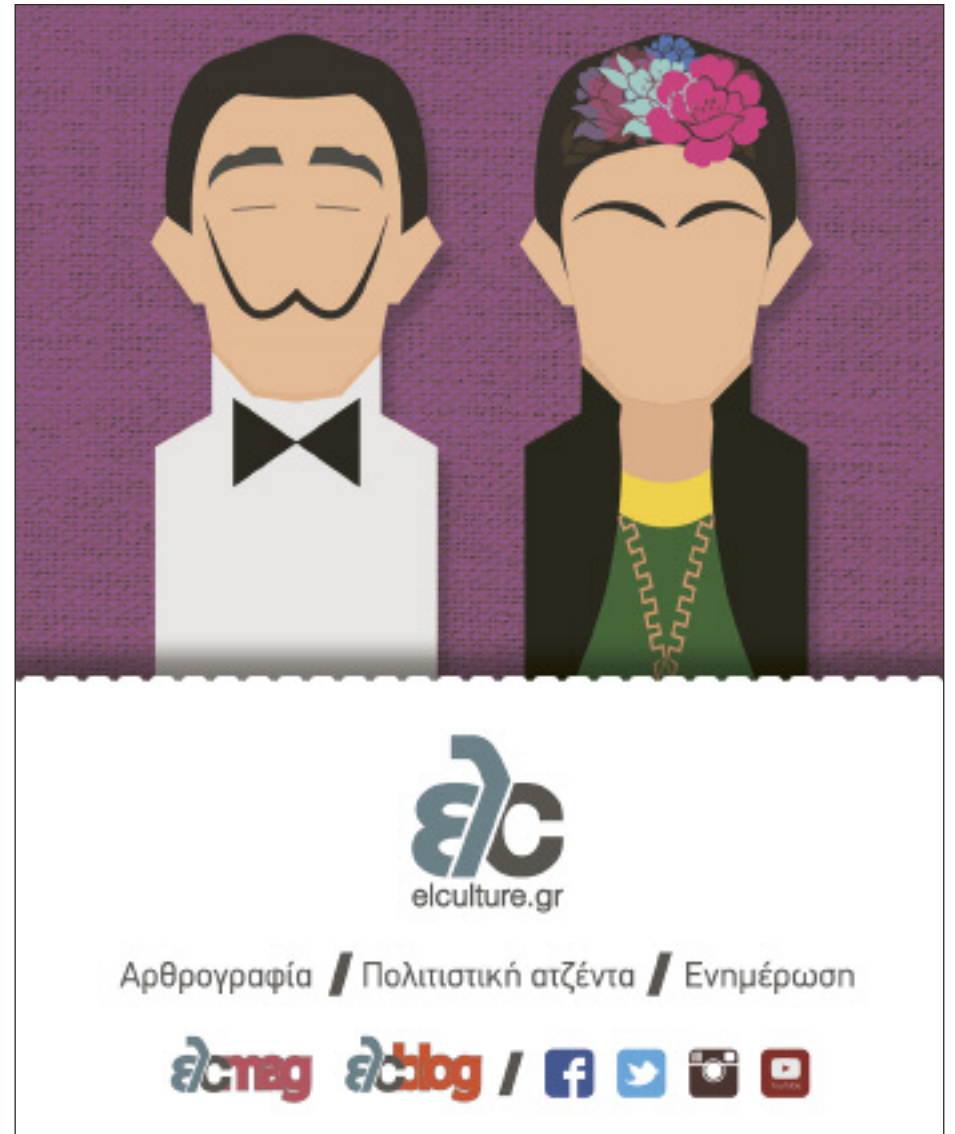
Μπορεί τελικά κάποιος να ξεφύγει από το παρελθόν του;

Μόνο ένας νεκρός δεν μπορεί να ξεφύγει από το παρελθόν του. Αλλά για να μην τους πάρω

και στο λαιμό μου, ίσως κι οι νεκροί να μην μπορούν, δεν μπορώ να είμαι σίγουρος.

Πώς η προσωπικότητα και το έργο του Κώστα Καρυωτάκη επηρέασαν την ταινία σας.

Αν και στην ταινία υπάρχει μια ατμόσφαιρα που σε κάποια σημεία μοιάζει «καρυωτακική», δεν έδωσα τόση σημασία στην προσωπικότητα και το έργο του Καρυωτάκη. Η βασική σχέση της ταινίας με τον Καρυωτάκη είναι η αποχαιρετιστήρια επιστολή του, και πιο συγκεκριμένα το πώς καταλήγει: με ένα υστερόγραφο που λέει ότι κάποτε θα γράψει τις *Εντυπώσεις ενός πνιγμένου*. Αυτό για μένα είναι μια εντολή, μια εντολή να αδράξουμε το Αδύνατον, ζωντανοί και νεκροί μαζί: να οδηγηθούμε πέρα από τους εαυτούς μας, προς την ποίηση του κάθε τι ξένου και «άλλου» προς εμάς. Γι αυτό προσπάθησα κι εγώ –με όλες μου τις αδυναμίες– να κάνω μια εκδοχή των *Εντυπώσεων ενός πνιγμένου*.

1

2

3

4

5

6

7

Παραμύθια για ενήλικες, πολιτικές και προσωπικές μυθολογίες, ιστορίες για τραυματισμούς του σώματος και του πνεύματος, εξομολογήσεις για κορίτσια που γίνονται γυναίκες ακόμη και σε προχωρημένη ηλικία. Στο τμήμα «Ανοιχτοί ορίζοντες» του Φεστιβάλ διαφορετικές αφηγήσεις συναντιούνται και περιπλέκονται.

1 Άλεξ Ρος Πέρι

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

- Στην ταινία πρωταγωνιστεί η Ελίζαμπεθ Μος, γνωστή από το ρόλο της στη σειρά *Mad Men*.
- Η Ελίζαμπεθ Μος και ο σκηνοθέτης Άλεξ Ρος Πέρι είχαν συνεργαστεί ξανά στην προηγούμενη ταινία του σκηνοθέτη, *Listen up Philip*, που είχε προβληθεί στην 55ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης.
- Ο σκηνοθέτης έχει παραδεχτεί πως αντλεί τις επιρροές του από τα αμερικανικά low budget φιλμ.
- Αυτήν την περίοδο, ο Άλεξ Ρος Πέρι γράφει για την Disney το σενάριο για τη διασκευή του *Winnie the Pooh* που θα γυριστεί με ηθοποιούς.
- Η ταινία είχε 11 άτομα συνεργείο.

2 Μισέλ Φράνκο

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

- Όταν ο Μισέλ Φράνκο συμμετείχε στο Φεστιβάλ των Καννών το 2012 με την ταινία του *Μετά την Λουτσία*, που είχε προβληθεί στο 53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, ο τότε πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής του τμήματος «Ένα κάποιο βλέμμα», Τιμ Ροθ, τον ρώτησε για τα σχέδιά του. Ο Φράνκο τού μίλησε για την επόμενη ταινία του που τότε υπήρχε μόνο ως ιδέα, και ο Τιμ Ροθ έσπευσε να απαντήσει «Ας είναι άντρας ο νοσοκόμος πρωταγωνιστής αντί για γυναίκα! Είμαι μέσα!».
- Η ιστορία της ταινίας είναι βασισμένη και σε προσωπικά βιώματα του σκηνοθέτη, Μισέλ Φράνκο, καθώς πρόσωπο του στενού οικογενειακού του κύκλου υπέφερε για χρόνια από τις συνέπειες ενός εγκεφαλικού.
- Προτού φτάσει να συμμετέχει στο επίσημο διαγωνιστικό των Καννών, ο Μισέλ Φράνκο είχε συμμετάσχει με τις προηγούμενες ταινίες του και στο «Δεκαπενθήμερο των Σκηνοθετών». Όπως εξομολογήθηκε στη συνέντευξη Τύπου στο πρόσφατο Φεστιβάλ των Καννών: «Θυμάμαι να κοιτάζω το θέατρο Λυμιέρ –εκεί όπου πραγματοποιούνται οι πρεμιέρες του διαγωνιστικού– και να σκέφτομαι: “αυτές είναι οι πραγματικές Κάννες”! Δεν είμαι μέλος αυτών και ποτέ δεν πρόκειται να γίνω. Γενικά, δεν είμαι απαισιόδοξος άνθρωπος αλλά αντικειμενικός. Σκεφτόμουν όλα τα μεγάλα ονόματα του σινεμά που έχουν βρεθεί εκεί μέσα. Όπως καταλαβαίνετε, διέγραφα μια μακρά πορεία μέχρι να φτάσω εδώ και είμαι πολύ περήφανος και χαρούμενος για αυτό!».

3 Μαουγκορζάτα Σουμόφσκα

ΣΩΜΑ

- Η σκηνοθέτρια ήθελε για πολλά χρόνια να γυρίσει μια ταινία για πάσχοντες από νευρική ανορεξία, αλλά θεωρούσε ότι το θέμα είναι τόσο ιδιαίτερο που δεν θα είχε απήχηση στο κοινό.
- Το σώμα είναι ένα θέμα που την απασχολεί και στις προηγούμενες ταινίες της. Όπως λέει: «Με ενθουσιάζει η ιδέα του σώματος σαν μια μηχανή με την οποία ζούμε τη ζωή μας. Για μένα, το να ζεις σημαίνει επίσης να δημιουργείς».

- Ο πρωταγωνιστής Janusz Gajos είναι από τους πιο σημαντικούς και αναγνωρισμένους ηθοποιούς της Πολωνίας, καθώς έχει συμμετέχει και σε ταινίες των Αντρέι Βάιντα και Κριστόφ Κισλόφσκι.
- Η πρωταγωνίστρια Maja Ostaszewska, επίσης αναγνωρισμένη ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου (έχει παίξει και στον *Πιανίστα* του Πολάνσκι) είναι ακτιβίστρια για τα δικαιώματα των ζώων.

4 Αλφόνσο Γκόμεζ Ρεχόν

ΕΓΩ, Ο ΕΡΛ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

- Ο σκηνοθέτης της ταινίας υπήρξε προσωπικός βοηθός του Μάρτιν Σκορτσέζε, της Νόρα Έφρον, του Ρόμπερτ Ντε Νίρο, αλλά και του Αλεχάντρο Γκονζάλες Ινιάρτου.
- Ο Αλφόνσο Γκόμεζ Ρεχόν έχει σκηνοθετήσει και ορισμένα επεισόδια των δημοφιλών αμερικανικών σειρών *Glee* και *American Horror Story*.
- Πρόκειται για την πρώτη ταινία του RJ Cyler, που υποδύεται τον Έρλ.
- Η Ολίβια Cooke (Ρέιτσελ) ξύρισε το κεφάλι της για να ανταποκριθεί καλύτερα στις απαιτήσεις του ρόλου. Στην απόφαση αυτή οδηγήθηκε έπειτα από τη συνάντησή της με μια νεαρή καρκινοπαθή, που την ρώτησε αν θα προέβαινε σε κάτι τέτοιο για να είναι πιο ρεαλιστική η εμφάνισή της.
- Η ταινία είναι βασισμένη στο ομότιτλο βιβλίο του Τζέσε Άντριους.

5 Μπριζίτ Συ

ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ

- Η ταινία βασίζεται στην αληθινή, σύντομη και περιπετειώδη ζωή της συγγραφέως Αλμπερτίν Σαραζέν και στο ομότιτλο αυτοβιογραφικό της βιβλίο.
- Η σκηνοθέτρια, που έμεινε στην κινηματογραφική ιστορία ως πρώην σύζυγος και μούσα του Φιλίπ Γκαρέλ (και μητέρα του Λουί Γκαρέλ), έχει παίξει ως ηθοποιός σε διάφορες ταινίες. Έκανε το καλλιτεχνικό της ντεμπούτο στην ταινία *Memoirs of a French Whore* του Ντανιέλ Ντιβάλ.
- Στην ταινία της *Αστράγαλος* κρατά το ρόλο της Ρίτας.

6 Μαριέλ Χέλερ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΕΦΗΒΗΣ

- Το σκηνοθετικό ντεμπούτο της Μαριέλ Χέλερ κέρδισε το βραβείο Generation 14plus στο πρόσφατο Φεστιβάλ Βερολίνου. Στο παρελθόν η Μαριέλ διασκεύασε το ίδιο έργο για το θέατρο και πρωταγωνίστησε σ' αυτήν την σε παράσταση
- Ο Αλεξάντερ Σκάρσγκαρντ και ο Κρίστοφερ Μελόνι έχουν παίξει μαζί και παλαιότερα στην τηλεοπτική σειρά *True Blood* (2008).
- Το σχολείο όπου πραγματοποιούνταν τα γυρίσματα είχε ενστάσεις στο σενάριο κι έτσι αρνήθηκε να δώσει άδεια για γυρίσματα στις ώρες λειτουργίας του, κατά τη διάρκεια της ημέρας, μέσα στις αίθουσες και με τη φυσική παρουσία των μαθητών. Το γεγονός αυτό υποχρέωσε τους συντελεστές να γυ-

trivia

ρίσουν μέσα σε μια νύχτα όλες τις σκηνές που διαδραματίζονταν σε αίθουσα, έχοντας τοποθετήσει φώτα εξωτερικά στα παράθυρα, για να αποδώσουν έστω τεχνητά, το φυσικό φως της ημέρας.

7 Σαντιάγο Μίτρε

ΠΑΟΥΛΙΝΑ

- Η ταινία απέσπασε το Μεγάλο Βραβείο στο τμήμα «Εβδομάδα κριτικής» και το βραβείο FIPRESCI στο πρόσφατο Φεστιβάλ Καννών.
- Η προηγούμενη ταινία του Αργεντίνου σκηνοθέτη *Ο φοιτητής* είχε προβληθεί στους «Ανοιχτούς Ορίζοντες» του 52ου Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης.
- Είναι η δεύτερη συνεχόμενη ταινία από την Αργεντινή που κερδίζει το βραβείο FIPRESCI στις Κάννες (πέρσι είχε κερδίσει η ταινία *Jauja*).
- Στην παραγωγή της ταινίας συμμετέχει και η εταιρεία του Βάλτερ Σάλες, Videofilmes.
- Η ταινία είναι ριμέικ μιας παλιότερης της ταινίας από την Αργεντινή, της *La Patota* του Ντανιέλ Τινάριε (1960).

8 Πάμπλο Αγουέρο

Η ΕΒΙΤΑ ΔΕΝ ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΠΙΑ ΕΔΩ

- Η ηθοποιός που υποδύεται το πτώμα της Εβίτα Περόν χρειάστηκε να κάνει μαθήματα γιόγκα και να ακολουθήσει ειδική διαίτα ώστε να καταφέρει να μείνει εντελώς ακίνητη.
- Το συνεργείο είχε μόνο 20 μέρες για να ολοκληρώσει τα γυρίσματα. Γι' αυτό έκαναν όλες τις σκηνές σε μια τοποθεσία με τις απαραίτητες προσθήκες σε

τεχνητό σκηνικό.

- Ο Γκαέλ Γκαρσία Μπερνάλ, γνωστός και για την έντονη πολιτική του δράση, δέχτηκε την πρόκληση του σκηνοθέτη να υποδυθεί τον μανιακό στρατιωτικό σ' ένα ρόλο κόντρα στα πιστεύω του.

9 Κατρίν Κορσινί

Η ΩΡΑΙΑ ΕΠΟΧΗ

- Πρόκειται για την τρίτη δυνατή ταινία που κυκλοφορεί ταυτόχρονα παγκοσμίως με θέμα τη γένεση του «πρώτου» και «δεύτερου κύματος» του φεμινισμού, μετά το *Carol* και το *Suffragette*.
- Η σκηνοθέτρια ανέφερε σε συνέντευξή της ότι οι δύο βασικοί χαρακτήρες της ταινίας, η Καρόλ και η Ντελφίν πήραν τα ονόματά τους από την Carole Roussopoulos και Delphine Seyrig, δύο γυναίκες του κινηματογράφου που ήταν ανοιχτά υπέρμαχοι του φεμινισμού.

10 Μιγκέλ Γκόμες

ΧΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΥΧΤΕΣ

- Ο Γκόμες υπογράφει μια τριλογία που συζητήθηκε στο πρόσφατο φεστιβάλ των Καννών, έχοντας ως αφηγήτρια τις *Χίλιες και μια νύχτες* και ως στόχο την απεικόνιση της σύγχρονης κοινωνικής κατάστασης στην Πορτογαλία, και ιδιαίτερα την οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της.
- Το δεύτερο μέρος (*Ο έρημος*) αποτελεί την επίσημη υποψηφιότητα της Πορτογαλίας για το Όσκαρ Ξενογλωσσης Ταινίας.
- Ο Γκόμες εργαζόταν και ως κριτικός κινηματογράφου μέχρι το 2000.

8

9

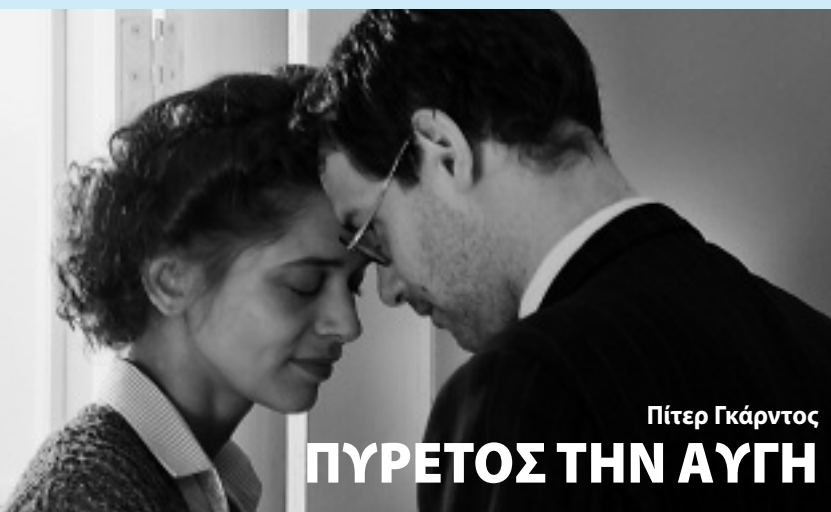

10

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ # ΟΥΓΓΡΙΚΕΣ ΡΑΨΩΔΙΕΣ

Μόλις έξι μήνες μετά τη βράβευση του Ούγγρου συγγραφέα Λάζλο Κρασναχορκάι με το βραβείο Μπούκερ για το σύνολο του έργου του, κυκλοφόρησαν δύο ταινίες Ούγγρων σκηνοθετών που πλησιάζουν από διαφορετικές οπτικές τον εφιάλητη που καθόρισε τον εικοστό αιώνα – ασφαλώς, το Ολοκαύτωμα. Και οι τρεις καλλιτέχνες υπήρξαν στενοί συνεργάτες του **Μπέλα Ταρ**, και οι τρεις τον συναγωνίζονται σε διορατικότητα.

Ο Λάσλο Νέμες κάνει με την πρώτη ταινία του ένα από τα πιο εντυπωσιακά ντεμπούτα που είδαμε ποτέ στο σινεμά. Βραβευμένο στις Κάννες και προορισμένο να σημαδέψει όποιον το δει, *Ο Γιος του Σαούλ* γεννήθηκε όταν ο Μπέλα Ταρ γύριζε τον *Άνθρωπο από το Λονδίνο* και τα γυρίσματα αναγκάστηκαν να διακοπούν για μια εβδομάδα. Ο Νέμες, που πέρασε τον χρόνο του στην Κορσική, ανακάλυψε σ' ένα βιβλιοπωλείο έναν μικρό τόμο με τα απομνημονεύματα των Ζόντερκομμαντο, Εβραίων φυλακισμένων που απομονώθηκαν από το στρατόπεδο συγκέντρωσης και αναγκάστηκαν να βοηθήσουν τους Ναζί στην επιχείρηση της εκτεταμένης εξολόθρευσης. «Πάντα έβρισκα τις ταινίες για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης απογοητευτικές» λέει ο Νέμες. «Πάντα προσπαθούν να χτίσουν ιστορίες επιβίωσης και ηρωισμού, αλλά στο μυαλό μου έχτιζαν ένα μυθολογικό κατασκευάσμα για το παρελθόν. Αντίθετα, αυτά τα απομνημονεύματα περιέγραφαν επακριβώς το πώς λειτουργούσε ένα εργοστάσιο θανάτου και με βοήθησε να δω την αλήθεια μέσα από τα μάτια των καταραμένων των στρατοπέδων εξόντωσης».

Πίτερ Γκάρντος

ΠΥΡΕΤΟΣ ΤΗΝ ΑΥΓΗ

Ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες του ουγγρικού σινεμά, ο Πίτερ Γκάρντος, βρήκε το θέμα της καινούριας ταινίας του, κυριολεκτικά στα οικογενειακά του συρτάρια. «Όταν πέθανε ο πατέρας μου, η μητέρα μου έδωσε δύο πακέτα με γράμματα, το ένα δεμένο με μπλε και το άλλο με κόκκινη κορδέλα». Ήταν η αλληλογραφία των γονιών του, επιζώντες και οι δυο τους του Ολοκαυτώματος, την οποία ο σκηνοθέτης διάβασε ολόκληρη μέσα σ' ένα βράδυ, αλλά που για 17 χρόνια προσπαθούσε να την μεταφέρει στο σινεμά. Για να το καταφέρει, την έκανε πρώτα βιβλίο, ένα συγκλονιστικό ανάγνωσμα που εκδόθηκε σε περισσότερες από είκοσι χώρες, και που τώρα μεταφέρεται από τον ίδιο στην οθόνη, σε μια ταινία που αναμένεται να έχει ανάλογο αντίκτυπο. Η ταινία πραγματοποιεί τη διεθνή πρεμιέρα της στη Θεσσαλονίκη.

Λάσλο Νέμες

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΣΑΟΥΛ

Οι βαλκανικές κοινωνίες έχουν αφήσει πίσω, μακριά, τον περικόλειστο, αγροτικό ορίζοντά τους. Ανοίγονται στον μεγάλο κόσμο – κι οι καλλιτέχνες, ως ευαίσθητες μονάδες, είναι από τους πρώτους που ανταποκρίνονται στα μηνύματα.

Ντάλιμπορ Μάτανιτς
ΚΑΥΤΟΣ ΗΛΙΟΣ

Τρεις εικόνες μιας χώρας, πριν, κατά και μετά τη διάρκεια ενός εμφυλίου, μέσα από μια σύγχρονη, βαλκανική εκδοχή του *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*.

Συνέντευξη στον **Δημήτρη Κερκινό** και στη **Δήμητρα Νικολοπούλου**

Είκοσι χρόνια μετά τον Εμφύλιο της Γιουγκοσλαβίας, κατά πόσο η κοινωνία έχει

καταφέρει να επουλώσει τα τραύματά της;

Αν δεν ήμουν αισιόδοξος δεν θα έκανα τον *Καυτό ήλιο*. Αυτή η αισιοδοξία δεν βασίζεται σε κάποιου είδους αφέλεια, είναι ένας αγώνας για ένα νέο και μοναδικό δρόμο που πιστεύω πως όλες οι βαλκανικές χώρες πρέπει να πάρουν. Είναι ένα μονοπάτι που βασίζεται στην αγάπη, στην ανεκτικότητα και στη συγχώρεση. Η πραγματικότητα ακολουθεί τον

ΜΕΡΕΣ ΑΓΑΠΗΣ, ΝΥΧΤΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

Καυτό ήλιο, κάτι που είναι καλό για τη ταινία, αλλά όχι για την καθημερινή ζωή. Τη στιγμή που πιστέψαμε πως τα πράγματα βελτιώνονται, ένα νέο μαζικό κύμα μίσους και μισαλλοδοξίας πλημμύρισε την περιοχή μας. Γι' αυτό το λόγο, είναι η κατάλληλη στιγμή ν' ανοίξουμε τη συζήτηση και να παλέψουμε μ' ένα νέο τρόπο. Όταν οι πολιτικοί επιθυμούν να κερδίσουν βαθμούς διαιρώντας τους ανθρώπους και ξεσηκώνοντας ένα νέο κώδικα μίσους, τότε η τέχνη πρέπει να είναι περισσότερο ενεργή και προοδευτική και να πολεμά για όλη την ανθρωπότητα.

Πάνω σ' ένα βαρύ θέμα επιλέγετε δύο πολύ φρέσκα πρόσωπα που δίνουν στη ταινία μια νεανικότητα. Με πια κριτήρια διαλέξατε τους ηθοποιούς σας;

Αποκαλώ τους ηθοποιούς μου «τα τέρατα», είναι νέοι, ανυπόμονοι να μάθουν, να πειραματιστούν, να βυθιστούν στους χαρακτήρες και στους εαυτούς τους. Αυτή η φρεσκάδα κάνει τη ταινία μοναδική, της δίνουν ενέρ-

γεια, συναίσθημα και κάτι πέρα από τη λογική. Αυτός ήταν κι ο στόχος μου. Ήταν δύσκολο γι' αυτούς και επίσης μια μεγάλη πρόκληση το να δημιουργήσουν μικρές, ανεπαίσθητες διαφορές μεταξύ των χαρακτήρων προκειμένου να υπάρξει ένα υποσυνείδητο αποτέλεσμα που στη πραγματικότητα έχει να κάνει με μία μόνο αγάπη.

Αν σας ζητούσαμε μια τέταρτη εικόνα της σημερινής κροατικής κοινωνίας ποια θα ήταν αυτή;

Θα έχει να κάνει με το κοντινό μέλλον όταν τα ρομπότ θα έρχονται από το εργοστάσιο. Κάποιος τοποθέτησε μαζί, κατά λάθος, δύο ρομπότ, ένα σερβικό κι ένα κροατικό (καθώς μοιάζουν τόσο πολύ) και πριν προλάβει να ξεκινήσει μια σύγκρουση εξαιτίας αυτού, γεννιέται μια αγάπη μεταξύ του Κροάτη ρομπότ και της Σέρβας ρομπότ. Οι μηχανές μοιράζονται τον έρωτα τη στιγμή που οι άνθρωποι αρχίζουν να χτίζουν και πάλι τοίχους...

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗ ΜΟΛΔΟΒΛΑΧΙΑ

Ένα βαλκανικό ουέστερν με φόντο τη Βλαχία του 1835, που θα έκανε τον Τζιμ Τζάρμους να σκάσει από τη ζήλια του! Ο Ρουμάνος σκηνοθέτης της κέρδισε το βραβείο σκηνοθεσίας στην τελευταία Μπερλινάλε.

Συνέντευξη στον **Δημήτρη Κερκινό** και στη **Δήμητρα Νικολοπούλου**

Η ταινία εμπεριέχει όλα τα στοιχεία που διαμορφώνουν σήμερα τις ιδιαιτερότητες των λαών της Βαλκανικής. Θα θέλατε να μας πείτε δυο λόγια γι' αυτή τη καταγραφή; Δεν πιστεύω στην αποκαλούμενη «ψυχολογία των εθνών» και δεν νομίζω πως επειδή κάποιος ανήκει σε μια φυλή ή ένα έθνος έχει μια συγκεκριμένη συμπεριφορά. Φυσικά, μια ομάδα ανθρώπων μπορεί να έχει συγκεκριμένες συλλογικές αξίες, συμπεριφορές, κ.λπ., αλλά αυτό είναι κάτι που φαίνεται από τις κοινωνικές συνθήκες, την εκπαίδευση και πάει λέγοντας. Έχοντας πει αυτά, θα ήθελα να προσθέσω αυτά που έμαθα από τον Χουιζίνγκα, πως η διερεύνηση του παρελθόντος έχει μόνο μια σημασία, το να βρεις σ' αυτό τις υποσχέσεις για το μέλλον. Αυτό είναι το

πνεύμα με το οποίο προσεγγίσαμε τη ταινία. Θέλαμε απλά να αναδημιουργήσουμε με κινηματογραφικά μέσα ένα θραύσμα του παρελθόντος προκειμένου να βρούμε αυτό που σχετίζεται με το παρόν. Αλλά η απάντηση δεν είναι δική μου, ανήκει στους θεατές.

Η ταινία συνιστά κι ένα σχόλιο για τον ρατσισμό, ο οποίος φυσικά δεν αφορά μόνο αυτήν την περιοχή. Πόσο έχει εξελιχθεί ο κόσμος; Πόσο πιο ανεκτικοί έχουμε γίνει στην διαφορετικότητα;

Ένας πολιτικός επιστήμονας θα ήταν περισσότερο αρμόδιος ν' απαντήσει σ' αυτήν την ερώτηση, το μόνο που μπορώ να κάνω είναι κάποια προσωπικά σχόλια σε σχέση με τη χώρα μου. Είμαι από τους ανθρώπους που πιστεύει στην πιθανότητα αλλαγής, στην πρόοδο, αν θέλετε. Και κάποια πρόοδος έχει γίνει σ' αυτόν τον τομέα της κοινωνικής ζωής. Υπάρχει όμως ακόμα ρατσισμός στη Ρουμανία, υπάρχει ακόμα ένα μεγάλο ποσοστό προκατάληψης – όλων των ειδών – απέναντι στους Ρομά. Αντιμετωπίζοντας τη νέα προσφυγική κρίση, ανακάλυψα πως πολλοί από τους συμπατριώτες μου, απ' όλες τις διαδρομές της ζωής και με κάθε είδους μόρφωση, παραμένουν ρατσιστές, ξενοφοβικοί και υποφέρουν από μια τρομερή έλλειψη αλληλεγγύης.

Ράντου Ζούντε
ΑΦΕΡΙΜ!

Το εικαστικό μέρος της ταινίας είναι εξαιρετικό, με λεπτομέρειες που ζωντανεύουν θαυμάσια την εποχή. Τι έρευνα κάνατε πριν τα γυρίσματα της ταινίας;

Η έρευνα που έκανα μαζί με τον συν-σεναριογράφο της ταινίας, Φλορίν Λαζαρέσκου, και με την ανεκτίμητη βοήθεια της ιστορικού Κονσταντά Βίντιλα-Γκιτουλέσκου, είχε να κάνει με τη μελέτη στοιχείων που βρήκαμε γύρω από τη Ρουμανία του 19ου αιώνα, την ανάγνωση συλλογών εγγράφων, την παρα-

τήρηση πινάκων και σχεδίων από εκείνη τη περίοδο. Μετά, όταν αποφασίσαμε πως η ταινία θα ήταν ένα είδος ειρωνικού γουέστερν, παρακολούθησα μαζί με τον Μάριους Παντούρου, τον διευθυντή φωτογραφίας, μερικά κλασικά γουέστερν, όπως την *Αιχμάλωτη της ερήμου* και το *Κόκκινο Ποτάμι*. Καταλήξαμε στο τέλος να έχουμε κάποιες ατάκες απ' αυτές τις ταινίες και διασκεδάσαμε πολύ «ζωντανεύοντας» σε μια σκηνή ένα παλιό χαρακτηριστικό το οποίο απεικόνιζε μια σκηνή πανηγυριού.

ΣΤΥΒΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΤΡΑ

Σβέτλα Τσοτσόρκοβα
ΔΙΨΑ

Οι καθημερινές συνήθειες δύο οικογενειών συναντιούνται στην κορυφή ενός λόφου, καταμεσής ενός άγονου τοπίου. Απ' όλα τα γνωμικά που συνδέουν το νερό με τις πιο μύχιες ανθρώπινες ανάγκες,

ένα είναι πιο ταιριαστό στον κόσμο αυτής της βουλγαρικής ταινίας: «Ο διψασμένος πίνει με σιωπή».

Συνέντευξη στον **Δημήτρη Κερκινό** και στη **Δήμητρα Νικολοπούλου**

Η ταινία μιλά ουσιαστικά για τη δίψα για ανθρώπινη επαφή, χρησιμοποιεί ως μεταφορά τη δίψα για νερό. Πώς προέκυψε αυτή η ιδέα;

Οι άνθρωποι συχνά φοβούνται να σβήσουν την δίψα τους για αγάπη. Υπάρχει ένα ρητό στα βουλγαρικά που λέει: «περπατά στο νερό, αλλά είναι διψασμένος». Δεν παρατηρούμε συχνά πόση αγάπη υπάρχει γύρω μας, πόση αγάπη υπάρχει μέσα μας. Την έχουμε σκεπάσει με τις καθημερινές μας υποχρεώσεις στη ζωή. Μερικές φορές ξαφνιαζόμαστε όταν βλέπουμε ανθρώπους να ερωτεύονται απερίσκεπτα. Φοβόμαστε πως θα χάσουμε το μυαλό μας και θα κάνουμε ένα μοιραίο λάθος. Και ταυτόχρονα ποθούμε αυτό το είδος αγάπης. Και κάπως έτσι η ζωή μάς προσπερνά. Η δίψα είναι η άλλη λέξη του πόθου. Δίψα είναι το συνώνυμο της ζωής. Αν διψάς είσαι ζωντανός.

Δύο οικογένειες διαφορετικού τύπου συναντιούνται στη ταινία, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό μείγμα. Θα θέλατε να μας πείτε δύο λόγια για την δυναμική της οικογένειας και πώς αυτή μας επηρεάζει σ' όλη μας τη ζωή;

Μερικές οικογένειες είναι σαν τα βουνίσια ποτάμια: το καθετί μέσα τους βράζει, οι σταγόνες τινάζονται στον αέρα, υπάρχουν

δίνες και καταρράκτες σ' αυτά. Άλλες οικογένειες είναι σαν τους βάλτους. Το νερό είναι απόλυτα επίπεδο και η επιφάνεια δείχνει γκριζα και σκοτεινή. Τα ψάρια στα βουνίσια ποτάμια κολυμπούν ενάντια στο ρεύμα. Τα ψάρια στους βάλτους κάθονται τεμπέλικα στον πάτο. Όταν ρίχνεις μια πέτρα στο βουνίσιο ποτάμι, το νερό την καταπίνει και αρχίζει να την στριφογυρίζει γύρω γύρω. Όταν όμως ρίχνεις μια πέτρα στο βάλτο, το νερό τη ρουφά και την πνίγει αμέσως. Αλλά πολλά βουνίσια ποτάμια καταλήγουν σε βάλτους. Και πολλοί βάλτοι εκβάλλουν το νερό τους και μετατρέπονται σε μεγάλα ποτάμια.

Η Δίψα ήταν η πρώτη σας ταινία. Πόσο δύσκολο ήταν να την πραγματοποιήσετε;

Το να δουλεύεις με πέντε επαγγελματίες ηθοποιούς που έχουν κάνει πολλές ταινίες ήταν πράγματι μια πρόκληση. Η εμπειρία τους βοήθησε πολύ στο στάδιο της ανάπτυξης των χαρακτήρων, αλλά μερικές φορές ήταν ένας αγώνας να πάρω αυτό που ήθελα από αυτούς. Μια άλλη δυσκολία σ' αυτήν τη ταινία ήταν η εύρεση νεαρών ερασιτεχνών ηθοποιών, που μου πήρε σχεδόν δύο χρόνια. Ένωθα φόβο όταν γύριζα τη ταινία. Πιστεύω πως ο καθένας ανησυχεί γι' αυτό που αγαπά.

Μίρτσα Ντανελιούκ

Επιμέλεια – Μετάφραση: Δημήτρης Κερκινός

Ο μεγάλος καλεσμένος του τμήματος «Ματιές στα Βαλκάνια», ένας από τους πιο επιδραστικούς διανοούμενους της Ρουμανίας, με σταθερή παρουσία στα μεγάλα διεθνή φεστιβάλ και συστηματική σκηνοθετική και συγγραφική δραστηριότητα, παρατηρεί την πραγματικότητα με το ίδιο σταθερό, λοξό βλέμμα. Σταχυολογώντας αποσπάσματα από συνεντεύξεις που παραχώρησε ο κινηματογραφιστής στον Αλεξάντρου Πέτρια (και δημοσιεύτηκαν το 2013 σ' έναν τόμο από τον εκδοτικό οίκο Adenium), παίρνουμε μια γεύση απ' αυτό που εννοεί ο Ρουμάνος σκηνοθέτης Κρίστι Πούιου, όταν μιλά για τον πνευματικό του πατέρα του «ρουμανικού νέου κύματος»: «Αυτή η επώδυνη διαδικασία, από την οποία προσπαθεί να κρατηθεί εφήμερα ο δημιουργός, είναι μόνο εξομολόγηση».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΣ

Κρουαζιέρα

Βλέποντας ξανά τις ταινίες

Δεν μπορείς να είσαι ποτέ χαρούμενος όταν κινείσαι μέσα σ' ένα σύστημα αξιών που είναι αποκομμένο από το τσίρκο των ΜΜΕ – προικίζεσαι μόνο με κοινό νου. Μπορείς όμως να συγχωρήσεις τον εαυτό σου. Για να το κάνεις αυτό οι ταινίες σου πρέπει να έχουν τα εξής τέσσερα κριτήρια: 1) Όταν κάνεις μια ταινία πρέπει να λαμβάνεις υπόψιν τους κοινωνικο-πολιτικούς περιορισμούς, όπως κι αυτούς που έχουν να κάνουν με τον προϋπολογισμό σου, τους ηθοποιούς που μπορείς να έχεις, το συνεργείο που είναι διαθέσιμο για τη δεδομένη περίοδο, και να προσπαθείς να κάνεις μια ταινία με την υψηλότερη δυνατή ποιότητα. 2) Ο βαθμός της αλήθειας που περιέχει μια ταινία να της δίνει τόση φρεσκάδα, έτσι ώστε όταν προβάλλεται μετά από χρόνια να δίνει την εντύπωση πως γυρίστηκε χτες. 3) Όταν η ταινία προβάλλεται για πρώτη φορά, θα πρέπει να αναμετριέται με τα υψηλότερα διεθνή στάνταρ. 4) Η ταινία θα πρέπει να προκαλεί τη μίμηση – αλλά και να εισπράττει προσβολές ως προς την αξία της, καθώς πάντα υπάρχουν εκείνοι που δηλητηριάζονται από ζήλια. Όταν επανεξετάζω με ειλικρίνεια αυτά τα κριτήρια, καταλήγω πως δεν θα ήθελα να ξαναγυρίσω καμιά από τις ταινίες. Νιώθω αρκετά άνετα με το πώς δείχνουν σήμερα.

Για την αγαπημένη του ταινία

Δεν μπορώ να επιλέξω μια αγαπημένη ταινία: τις έκανα όλες με αγάπη. Όμως οι ταινίες, όπως κι οι άνθρωποι, έχουν την δική τους τύχη. Σε μια ταινία προσπάθησα να ερευνήσω την τραγωδία της συλλογικής βουλοποίησης (που τότε ήταν ένα θέμα ταμπού) και την εξαφάνιση μιας ολόκληρης κοινωνικής τάξης. Λέγεται το *Κυνήγι αλεπούδων* (1980) και είναι μια από τις καλύτερες ταινίες που έχω κάνει. Αποτέλεσε το θέμα πολλών απομιμήσεων, αλλά στην πραγματικότητα την είδαν λίγοι άνθρωποι και, όπως περίμενα, δεν άρεσε στις σοσιαλιστικές αρχές. Είδαν στην οθόνη χωρικούς και την έστειλαν στα πολιτιστικά κέντρα των χωριών, όπου είχε ένα γρήγορο θάνατο.

Για την ταινία *Πρόβα με μικρόφωνο* (1980)

Κάναμε πρόβες με τους ηθοποιούς στο δρόμο και πηγαίναμε αργότερα στον τόπο των γυρισμάτων – δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε δοκιμαστικά εκεί, θα μαζεύονταν κόσμος και θα κοιτούσε. Οι κάμερες ήταν κρυμμένες σε κάποια απόσταση και ήταν εξοπλισμένες με τηλεφακούς. Καθώς οι ηθοποιοί δεν ήταν συνηθισμένοι σ' αυτού του είδους

την κινηματογράφιση, δεν ήξερα κατά πόσον οι ηθοποιοί θ' ακολουθούσαν το κείμενο ή αν θα αυτοσχεδίαζαν σωστά. Αλλά πώς θα μπορούσα να το καταλάβω αν ήμουν πίσω απ' την κάμερα; Τότε δεν υπήρχαν τότε μόνιτορ ή καλά μικρόφωνα... Έτσι, η μόνη λύση ήταν να συμμετάσχω στην ταινία, να βρίσκομαι ανάμεσά τους και να έχω το νου μου αν κάτι πήγαινε λάθος. Τότε θα μπορούσα να παρέμβω στη δράση και να επανορθώσω.

Για την *Κρουαζιέρα* (1981)

Εκείνες τις μέρες, το Γραφείο Νεανικού Τουρισμού είχε συλλάβει ένα τρόπο για να επιβραβεύσει τους νικητές του εθνικού διαγωνισμού «Τραγούδι της Ρουμανίας», προσφέροντάς τους κρουαζιέρες – στην πραγματικότητα τις αποκαλούσαν «ταξίδια στο Δούναβη», καθώς η «κρουαζιέρα» ήταν μια έννοια παρακμιακή και μπουρζουά. Όταν κάποιος μου είπε γι' αυτά τα μοντέλα... βασανιστηρίων ενθουσιάστηκα με την προοπτική μιας παραβολής για το σύστημα. Πρόσθεσα ότι μυθοπλαστικό στοιχείο ήθελα και πήγα το σενάριο στο Συμβούλιο Πολιτισμού. Ακόμα και σήμερα δεν έχω ιδέα πως το ενέκριναν, αν και η αλήθεια είναι πως είχα κρύψει από τους λογοκριτές τα πάντα κάτω από ένα παχύ στρώμα νεανικής κομμουνιστικής ευθυμίας...

Για τη λογοκρισία

Τα όρια της λογοκρισίας δεν γίνονται αφόρητα σταδιακά. Είναι αφόρητα εξ αρχής, είναι φτιαγμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι αφόρητα από οποιονδήποτε επιθυμεί να ζει με αξιοπρέπεια. Υπάρχουν κάποιοι που τα αποδέχονται και διάγουν βίους που είναι αποδεκτοί. Ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού τ' αγνοεί όλα αυτά κι έτσι δεν αναστατώθηκε καθόλου... Οι Ρουμάνοι δεν ανέτρεψαν τον Τσαουσέσκου λόγω της λογοκρισίας, δεν είχαν ιδέα τι ήταν αυτή – παρασύρθηκαν απλά στη σύγκρουση. [...] Ένας καλλιτέχνης οφείλει μόνο να κάνει τη δουλειά του και να προσπαθεί να κάνει το έργο του καλύτερο απ' των άλλων, αν είναι δυνατόν... Όχι να πολεμά τη λογοκρισία, ούτε να προσπαθεί να κερδίσει βραβεία. Ξόδεψα τόσο πολύ χρόνο απ' τη ζωή μου χτυπώντας το κεφάλι μου στον τοίχο, προκειμένου οι ταινίες μου να μην δείχνουν πως κατακρεουργήθηκαν μέχρι θανάτου. Ήθελα να φαίνονται φυσιολογικές. Στο εξωτερικό κανείς δεν ήξερε τι περάσαμε – και, ακόμα κι αν ήξεραν, δεν έδιναν δεκάρα.

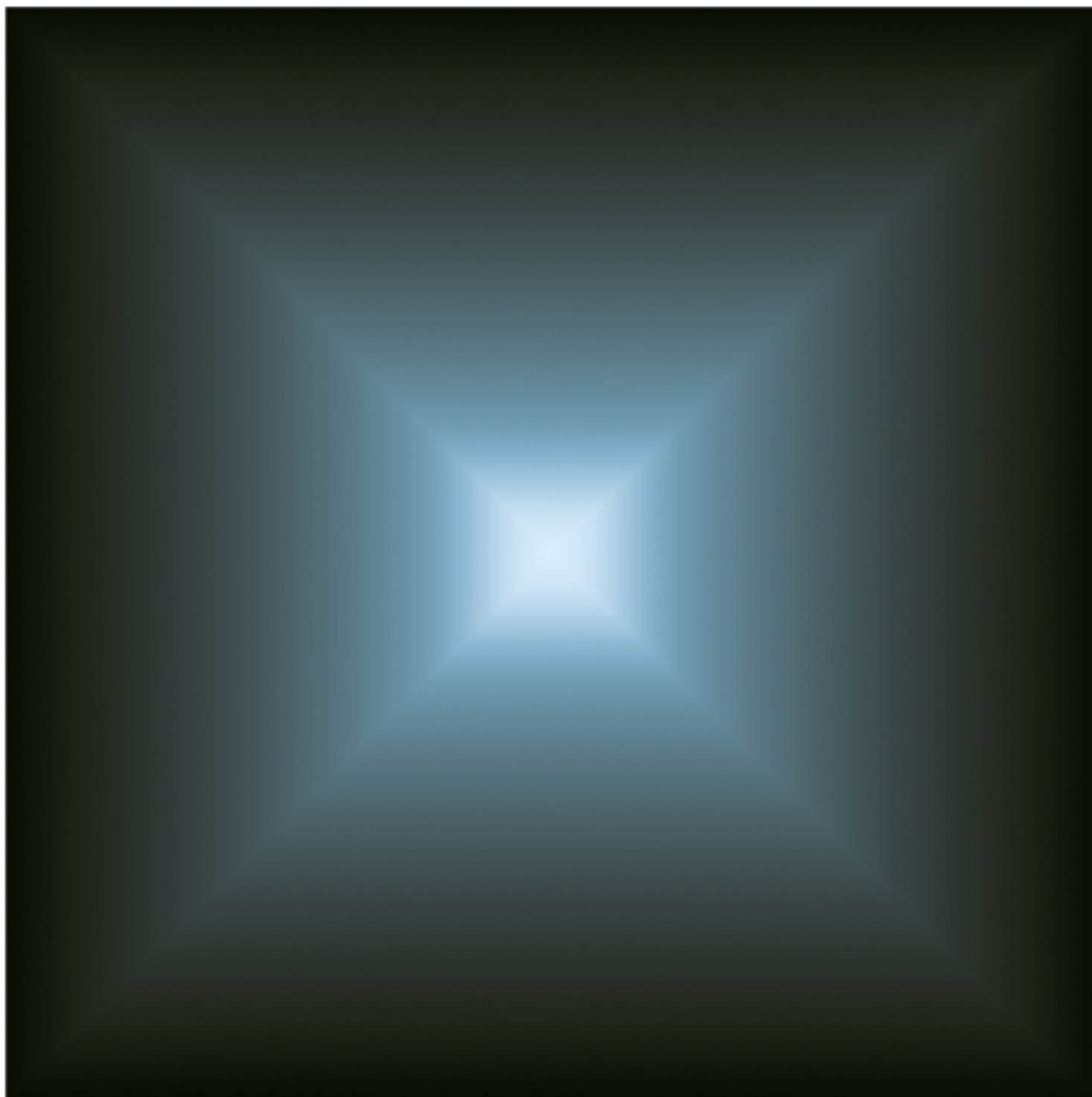

Πρόβα με μικρόφωνο

«Η *Πρόβα με μικρόφωνο* δεν είναι μόνο η ακριβής αναπαράσταση αυτού που ο Ρουμάνος ποιητής αποκαλεί "μια λυπημένη χώρα που ξεχειλίζει από χιούμορ". Πρόκειται για πολλά περισσότερα. Είναι ένα πορτρέτο μιας κοινωνίας που έχει αδειάσει από ελπίδα και έχει γεμίσει από περιφρόνηση και γελοιότητα.»

Ράντου Ζούντε

lights on

7, Dionissiou Areopagitou St.
117 42, Athens, Greece
tel. +30 210 3678500
fax. +30 210 3648269
email: info@gfc.gr

www.gfc.gr

PARTY ΕΝΑΡΞΗΣ 56ΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ // ΑΠΟΒΗΚΗ Γ // ΛΙΜΑΝΙ

56th THESSALONIKI INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

THE OPENING PARTY

WAREHOUSE C THESSALONIKI PORT

C'EST CHIC CLASSIQUE

FRIDAY 06 NOVEMBER AFTER 23.00PM

C'EST CHIC MUSIQUE: STEFANOS KOGIAS GIANNIS MITSOKAPAS

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ... ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΜΙΟΟ ΤΝ ΜΙΟΟ ΜΙΟΟ.6

ΑΛΛΟΣ ΑΕΡΑΣ ΣΤΟΝ "ΑΕΡΑ" ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΑΡΙΒΙΤΑ natural effective holistic

BEE RADIANT
ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΜΕΙΩΝΕΙ ΤΙΣ ΡΥΤΙΔΕΣ
ΧΑΡΙΖΕΙ ΛΑΜΨΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

με βλαστοκύτταρα πορτοκαλιού

ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ μετά από 28 ημέρες χρήσης*
93% των γυναικών είδαν την επιδερμίδα τους με λιγότερες ρυτίδες
93% των γυναικών είδαν την επιδερμίδα τους πιο λαμπερή
90% των γυναικών είδαν την επιδερμίδα τους πιο γεμάτη
* Δοσολογία: 30 γυναίκες ηλικίας 30-45 ετών με κλάση F 2 φάσης την ημέρα

έως 99% ΦΥΣΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ
επικ: βερίβεκ, σιλκόν, προσακονόλιωλη, βοτανονασλικόλη, παραφινέλαιο, αβιτάλινη, φθάλικ, πολυκελικές οξείες, υντροβάνες

Η ΣΕΙΡΑ BEE RADIANT ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ: ΚΡΕΜΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΕ 2 ΥΦΕΙΣ & ΚΡΕΜΑ ΜΑΤΙΩΝ

www.apivita.com

φιλμ νουάρ

Έντυπο για τον πολιτισμό και τη Θεσσαλονίκη

The **56th TIFF** kicks off with 200 films from 53 countries, an impressive, rich selection of **international independent cinema** offerings. As the TIFF Director, **Dimitri Eipides**, notes: "The Thessaloniki International Film Festival focuses on independent cinema, which resists commercial influences and is in need of support. Independent cinema directors need this kind of support as well; they need film festivals, as venues where they can present their work."

THE GREEK WAY

Greek cinema is the protagonist of the the 56th TIFF. Twenty films will be screened in total, among which some of this year's most anticipated ones, as well as an anthology of 40 short animation films presented in the **tribute "70 years of Greek animation films,"** organized in collaboration with ASIFA HELLAS (International Animated Film Association of Greece).

A GIRL NAMED VICTORIA

Victoria by Sebastian Schipper is the opening film of the the 56th TIFF (open-

WELCOME TO OUR CELEBRATION

by Alexandra Kolia

ing ceremony, by invitation only). Filmed in one continuous long take, *Victoria* is a breathless journey to the end of the night in the city of Berlin, a suspenseful 144-minute cinematic achievement that you just can't miss! (The film's second screening is on Sunday, November 8).

MIRCEA DANELIUC BALKAN SURVEY TRIBUTE

This year, the Balkan Survey section celebrates the work of Romanian auteur **Mircea Daneliuc**, who will attend the Festival to present his subversive films, largely unacknowledged outside his country. Talking about censorship in communist Romania, Mircea Daneliuc underlines: "The limits of censorship do not become gradually unbearable. They

simply are unbearable from the beginning; they are unbearable by anyone who wants to lead a dignified life. But then, there are people who accept them and

lead lives that are simply acceptable. A great part of the Romanian people were unaware of all this and were not touched by this situation at all."

SAVE THE DATE!

Book presentation: *Film Maladies: From Wim Wenders to Yasujiro Ozu* by Thomas Linaras (Saturday 7/11, 11:00, Pavlos Zannas theatre)

Parties:

6/11, 23:00 – **Opening Party** (Warehouse C)

10/11, 22:00 – **Meet 'n' Mingle party** (Pastaflora Darling!)

12/11, 22:00 – **Staff & Volunteers Party** (Warehouse C)

Live Music Screening: *Metropolis* by Fritz Lang, Wednesday 11/11, 21:00, Thessaloniki Concert Hall

Special Screening: *Almayer's Folly* by Chantal Akerman, 7/11, Ciné Tonia Marketaki, 13:00 & 10/11, Pavlos Zannas theatre, 15:00

LUX Prize Screenings: *Mustang*, 7/11, 22:30 Olympion & *The Lesson*, 10/11, 12:45, Pavlos Zannas theatre, *Mediterranea* 11/11, 20:00, Ciné John Cassavetes

MOUZENIDIS TRAVEL
Tour operator

TRAVEL WITH US TO...

- GREECE
- BELARUS
- BULGARIA
- CYPRUS
- GERMANY
- HUNGARY
- KAZAKHSTAN
- LATVIA
- MOLDOVA
- ROMANIA
- RUSSIA
- SERBIA
- UKRAINE

www.mouzenidis.gr

MOUZENIDIS GROUP
www.mouzenidis.com

ΚΑΡΤΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΓΙΑ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

biscotto MEMBERS

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 400 ΤΡΕΦΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΓΙΝΕ ΜΕΛΟΣ ΣΤΟ www.biscotto.gr

5.000+ biscotto MEMBERS «ΒΓΑΙΝΟΥΝ» ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ 20% - 50%

biscotto
www.biscotto.com, 51046 0210

biscotto.gr
www.biscotto.gr, 51046 0210

biscotto RADIO.GR
www.biscotto.com, 51046 0210

μαζί...
και στον
πολιτισμό

EPT

www.ert.gr

EPT 1

EPT 2

EPT 3

EPT HD

ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
91,6 • 105,8
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

103,7 FM
ΔΕΥΤΕΡΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

ΤΡΙΤΟ
93,9 FM
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

101,8 FM
ΕΡΑσπορ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

KOSMOS 93,6 FM
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

η Φωνή
στο Ελλάδα
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

95,8 FM
EPT 3
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

102 FM
EPT 3
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

EPT
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ